

Montreālas Latviešu
Biedrības
ZINOTĀJS

ISSN 0227 - 2423

2000. GADA JŪLIJS

MONTREALA, KVEBEKĀ

52. GADA GĀJUMS

NR. 7. (616.)

DZĪVES METAFORA

Kā izprotam dzīvi un tās sastāvdaļas? Katram cilvēkam, vai nu agrāk, vai vēlāk, pienāk moments, kad viņš sev jautā: "Vai tas ir viss? Esmu spējis izglītību iegūt. Esmu nodrošinājis labu darbu. Esmu precējies un man ir 2 1/2 bērni. Esmu izaudzinājis bērnus un nodarbojos ar mazbērniem. Māja ir nomaksāta, visas mantas ir sakrātas, kas būtu vajadzīgas ērtai dzīvei, un arī esmu sakrājis daudz nevajadzīgu mantu. Bet vai tas ir viss? Šī izglītība, šī māja, šis virs, šī sieva, šī manta, šis darbs? Kāpēc es vēl aizvien jūtos nepilnīgs - dažkārt tukšs, vientuļš?" Šis jautājums ir ļoti dabīgs, cilvēkam attīstoties. Mēs visi mazākā, vai lielākā mērā meklējam ko vairāk; meklējam šo tukšumu piepildīt, jo, kaut esam daudz ko ieguvuši mantu ziņā, mums trūkst garīgais miers, kas dod dzīvei dziļāku jēgu. Mēs esam nodarbināti tikai ar to, ko darām, ka nezinām, kas mēs esam - darbība vai būtība.

Vēlos spekulēt, kādēļ mēs šādu jautājumu uzstādām. Varbūt, ka mēs neesam mūsu dzīvē atraduši to metaforu, kas vislabāk uzrunātu mūsu dzīves plašāko izpratni. Kādu dzīves metaforu mēs sev izmeklējam, arī ietekmēs, kādā veidā mēs dzīvi saskatām - vai pozitīvi, vai negatīvi; vai spēsīm tikt galā ar maiņām, vai grūtiem brīžiem, kā arī pilnīgāk baudīt labos un jaukos brīžus. Vai iestrēgstam vienā metaforā, kas neattiecas uz tagadējo dzīves posmu, jeb vai spējam attīstīt jaunu metaforu, izveidojot tai dažādbū?

Vēlos sniegt dažu metaforu piemērus, lai rosinātu pārdomas par pašu dzīves norisi un jēgu.

Varbūt, ka mums visvieglāk saprotama ir gada laiku metafora. Dzīves pavasaris ir dzimšana, atjaunošanās laiks. Dzīves vasara ir atplaukuma, nobrieduma laiks. Dzīves rudens ir pusmūža posms, kad daudz kas ir paveikts - ir laiks augļus vākt, plauju ieņemt. Dzīves ziemā cilvēks noveco, piedzīvo fiziskā spēka samazināšanos, sastopas vairāk ar savu mirstīgumu draugu nāvē.

Dzīve kā viesnīca, kur padzīvo, bet kur nav īsto māju.

Dzīve kā rokdarbs. Kad paskatāmies uz pabeigto darbu, tad vērojam tā skaistumu, bet ja apgriežam otro pusi, tad redzam, cik daudz grūtuma, mezglu un pūles, to izšujot, ir bijušas.

Dzīve kā mūzika, ar daudz un dažādām skaņām, ar daudz un dažādiem tempiem, daudz un dažādām tonalitātēm.

Dzīve kā deja, kas mainās ar katru soli, ar katru pagriezieni, ar katru tempa maiņu - no "rock" uz lēno deju, uz tango un tā kaislīgumu un uz valsī ar tā eleganci.

Dzīve kā grāmata, kas labi lasās, kā romāns, kuŗā ir aprakstīta cilvēku vēsture, piedzīvojumi, prieki, bēdas, traģēdijas un komēdijas.

Dzīve kā ceļojums, it kā ar kuģi. Cilvēks ceļo no viena miesta uz otru, bet nekad neatrod mieru. Mieru piedzīvojam tad, kad pārņākam krastā, mājās - nāvē.

Dzīve kā labi nolietota krūze: to piepilda un iztukšo, un atkal piepilda ar katru dzīves piedzīvojumu un pārdzīvojumu, katru reizi ar citu garšu.

Dzīve kā miršana un augšāmcelšanās. Tā atspoguļota visās dzīves pārmaiņās. Miršana notiek katru reizi, kad kaut kas mainās mūsu dzīvē, kā, piemēram: kad apprecamies - mirst iepriekšējais statuss. Kad šķīrās, tad mirst laulības vienotība un apsoliņums. Kad mirst sieva vai virs, tad arī mirst tās tuvās attiecības, un kļūst atkal par vieni-

nieku. Bet toties, tur preti, ar katru miršanas momentu ir augšāmcelšanās moments, jaunas iespējas veidot jaunu dzīvi, iespējas iepazīties ar citiem cilvēkiem, iespējas uzsākt un kultivēt tās blakus nodarbības, kuŗas esam vienmēr gribējuši darīt, bet neesam nekad uzdrošinājušies tās uzsākt.

Vienalga, kādu metaforu izvēlamies, ir svarīgi tajā atrast vērtību, jo pēc vērtības zināsim, kā labāk veidot dzīvi līdz galam. Šajā metaforā ir svarīgi ietilpināt visu dzīvi un prast novērtēt katru posmu par svarīgu mūsu pašattīstībai. Kādu metaforu mēs izvēlamies, arī iespaidos to, kā mēs tiekam galā ar novecošanās procesu. Vai to saskatām kā ceļu pretim tumsai, vai pretim gaismai? Lai to izšķirtos, ir jāatbrīvo sirds (Henri Neuwen).

Ja gudrība un pieredze ir tās kvalitātes, kas dod vecumam vērtību, kā lai mēs garīgi sagatavojamies, lai šo vērtību uzturētu? Kā tiekam paši ar to galā, ka novecojam un ka mēs nepārtraukti saskaņamies ar mūsu mirstību? Te jau paveķas jautājums par mūsu iekšējo būtību - mūsu garīgumu. Ik katrs dzīves notikums iespaido mūs gan praktiskā, kā arī garīgā limenī - vai tā būtu slimība, darbu maiņot vai uzdodot, mazbērnu laulības, tuva drauga bēres, mājas pārdošana, savas patstāvībaz uzdošana.

Kā mēs esam izpratuši dzīves vērtības arī iespaidos mūsu nākotni. Kad esam mantas krājuši un tanis izpratuši savu dzīves norisi, savu vēsturi, dzīves jēgu, tad grūti izšķirties, māju pārdojot, kas būtu ņemams līdz un kas atstājams. Varbūt, ka mūsu grūtība pieņemt dzīves maiņas ir tādēļ, ka prāts nav pieņēmis to faktu, ka kļūstam vecāki, it sevišķi, ja esam spējuši noturēt mūsu fizisko stāju. Bet parašti jau ķermenis dod ziņu, ka fiziski vairs nespējam veikt tos darbus, kuŗus mēs tik viegli paveicām pirms 10 vai 20 gadiem.

Kā varam uzturēt pozitīvu skatu dzīves otrā posmā? Kā varam izveidot ceļu pretim gaismai, nevis tumsai? Mums ir vajadzīga garīga stimulācija. Roberts Wicks saka: "Mums ir vajadzīga atrast jaunu mannu, tāpat kā tautai toreiz tuksnesī tā bija nepieciešama, lai tā turpinātu augt un dzīvot. Citādi vecie paradumi, kuŗi nav vairs auglīgi, var mūs pāņemt, kā, piemēram: kreņķi, tukšā meklēšana atrast to, kas īslaicīgi mūs uzmundrina, bet kas galu galā aizsedz mūsu garlaikošanos. Šī manna, kas attīsta mūsu garīgo labklājību, ir atrodamā dažādos veidos: lasot, draugos, labos projektos un aktivitātēs, kā arī mierīgās pastaiģās, klusās lūģšanās. Tā grūtākā lieta ir atlicināt laiku šīm aktivitātēm. Tam nav jābūt plašam laika sprīdim, bet gan konsekventam. Ja nospraužam reālus mērķus, tad daudz ko paspējam veikt, bet, ja domājam, ka katru dienu varam nodoties katrā šajā aktivitātē vairākas stundas, tad panākam to, ka neko nepadaram un iestrēgstam vecās slīdēs."

Vispirms, lasot iegūstam jaunas idejas, pārdomājam dažādu tematiku, tiekam izaicināti, un arī saredzam jaunas cerības. Ir ieteikums lasīt dažādus literātūras veidus: avizes un žurnālus, kas apraksta dzīves norisi pasaules un mūsu apvidus skatījumā; romānus, kas apraksta dzīves gājumu, lai varam to salīdzināt ar mūsējo; dienas grāmatas, kuŗās atspoguļota domu ģeografija; citējumu grāmatas, no kuŗām varam smelt kādu dienas gudrību; vai tādas grāmatas, kuŗās ir isas pārdomas; dzeju vai lūģšanu krājumus; garīgo literātūru, Svētos Rakstus, kas skaķ mūsu dziļāko būtību. Lasot šīs pēdīgi minētās grāmatas, tiekam jautāti: "Ko Dievs no mums sagaida?"

Svētos Rakstos varam atrast mierinājumu, kad iegrimstam depresijā vai izmisumā. Kad esam priecīgi, Bi-

beles vārdos varam atrast prieku, slavas dziesmas un pateicību. Kad garlaikojamies, tad šie Raksti ļauj mums iedziļināties stāstos, kā arī liek mums saskarties ar mūsu realitāti un tiekam spiesti atzīt, ka slēpjāmies aiz mūsu sekulārās dzīves veida, kas nosaka, ka mēs visu spējam kontrolēt un noteikt, ka mums viss kas pieder un pienākas, ka mums ir atbildes uz katru dzīves būtības jautājumu. Šie Raksti izaicina mūs apsvērt dzīves vērtības un tās vai nu mainīt, vai paturēt. Šie Raksti izaicina pārdomas, kā arī darbību: kalpot, palīdzēt citiem, uzticēties augstākai būtībai.

Ir arī svarīgi attīstīt draudzības vai esošās uzturēt. Jautājiet sev: "Vai man ir cilvēki, ar kuriem varu būt tas, kas es esmu un vēl tiktu pieņemts? Kuņi draugi man ir vērtīgākie un kāpēc? Kādas kvalitātes vislabāk raksturo draudzību? Kādā veidā draugi mani ietekmē? Kas palīdz man vislabāk pazīt sevi, saprast savu misiju? Kā viņi to spēj darīt? Kas veicina manu personīgo attīstību ar uzslavu un garu? Kas mudina mani uzskatīt lietas no jaunas perspektīvas, kad esmu sevi iegrimis? Kas palīdz man piedzīvot dzīvo Dievu jaunā skatījumā, jaunā tēlā, kas man palīdzētu jaunā veidā Dievu lūgt? Draudzībai pamatojums ir uzticība, ko var veicināt ar atklātu runāšanu un klausīšanos. Draugi neatvieto ģimeni, bet tie pievērš dzīvei jaunu dimensiju.

Labi projekti un blakus nodarbošanās ir relatīvas, vadoties no dienu dienas un no apstākļiem. Reiz Roberta Wicks labākais draugs, kas cīnījās ar vēzi un tā neizbēgamām sekām, prasīja viņam: "Bet ko tu esi tagad padarījis, veicis? Nevis, ko tu pagātnē esi darījis, bet pēdējā laikā?" Kad Roberts sāka uzskaitīt savus akadēmiskos panākumus, draugs viņu pārtrauca: "Nē, kādus labus darbus tu esi veicis? Kādu mūzeju tu esi apmeklējis? Kādu filmu tu esi redzējis pēdējā mēnesī? Kad pēdējo reizi biji zvejojot?" Slimniekam, mirstošam draugam bija cita perspektīva, kas būtu labi darāms.

Dievs mums devis pasauli, lai mēs patiešām to baudītu. Iestājies mūzejā par biedru, lai to regulāri apmeklētu, bez steigas, lai vienu izstādi apskatītu un tajā iedziļinātos.

Filmās, tāpat kā grāmatās, ir atspoguļota cilvēka dzīve, kas aicina mūs dzīvot līdzī, pildīt mūsu sirdis ar daudz un dažādām emocijām un kas aicina mūsu dvēselisko attīstību. Filmas tematika atspoguļo ikdienas dzīvi, kur parādās vajadzība pēc uzticēšanās, draudzības, drosmes. "American Beauty", kaut tā skaitās drūma un tumša filma, parāda mums cilvēka neapmierinātību ar esošo situāciju. Tā liek mums pārdomāt par lietām, kas mums ir vērtīgas, lai uzturētu dzīves prieku, dzīves jēgu. Tā liek mums ieskatīties dziļi savā tumsībā, lai varētu uzdrošināties ko mainīt savā dzīvē, lai saredzētu gaismu, lai piedzīvotu cerības piepildījumu. Katram ir sava gaume, kas raksturo labu filmu, bet izmēģiniet kādu citu veidu, lai paplašinātu gaumi vai intereses.

Vingrojot, pastaigājot mēs spējam sevi iztukšot un no jauna ieelpot. Šai pastaigai nav jābūt gaŗai, bet to var darīt ar baudu. Pastaigājot mēs baudām laika maiņas, dabas atplaukumu, cilvēkus un mūsu apkārtni, no kuŗas mēs arī esam sastāvdaļa. No mājām izejot, spējam gūt jaunu perspektīvu, ko mājas četras sienas mums nevar piedāvāt. Pastaigājoties varam pārdomāt dzīves situāciju un to mainīt, ja tam tā jānotiek. Varam spert soli nevis tikai uz priekšu, bet arī uz iekšu - sevi ieskatoties un sastopoties ar savu būtību, to novērtējot.

Varam arī apsēsties uz sola parkā - baudīt skaņas, smaržas, skatus. Varam dziļi ieelpot un iedomāties, ka ar

katru elpu sirds paplašinājās un atveras jaunām iespējām, atjaunotām jūtām, kas liek mums priecāties un cerēt. Esam mierīgi un klusi, un apmierināti, dzīves priecīgi, lai mīgi šeit būt - būtiem, kas mēs esam šodien.

Bet lai mēs nonāktu līdz šim punktam, mums ir jāizveido mūsu dzīves stāsts. Pagātnes daļa ir vieglāk atstāstāma, bet tai jāpieliek tagadnes stāsts, kā arī jāizveido nākotnes daļa mūsu dzīves stāstam. Tad tikai varēsim attīstīt jaunas iespējas, saredzēt jaunas cerības, saņņot jaunus saņņus. Šo biogrāfiju veidojot, tiekam aicināti tajā ielikt ģimenes koku, tās iegūtās vērtības, kā piemēram - mīlestību, cieņu vai naidu un neiecietību; bērības atmiņas, pārēju no bērības pieaugušo kārtā, pirmo sapni, kā pieaudzis cilvēks, sapni, kas bija pusmūŗa gadus, pagriezieni dzīves situācijās, atmoda, ka kaut kas ir jāmaina.

No pagātnes atstāstījuma izejot un tagadnes stāstu uzsākot, pārdomājiet sekojošo - ja jūtaties, ka jūs esat kādā pārejas stādijā, tad atstāstiet to, turot vērā, kas ir šī pāreja, no kurienes uz kurieni tā ved. Kas jums liekas visvērtīgākais pašlaik jūsu dzīvē? Kādas ir jūsu pašreizējās dzīves raizes? Tad jūs varēsiet vērst skatu uz nākotnes posmu, jautājot: kā jūs aprakstīsiet jūsu nākotnes stāstu? Kādu virsrakstu jūs tam dotu? Vai jūs apzināties to neizdzīvoto dzīvi, kas tagad liek jums pārdomāt mūsu attiecības pašiem ar sevi, ar mūsu draugiem un līdzcilvēkiem, un, plašākā veidā, ar mūsu sabiedrību un pasauli, kā arī ar Dievu. Daudz attiecību ir bijušas, bet no tām, kuŗas ir paliekoŗas, kuŗas ir ilgstoŗas, kuŗas ir nemaināmas, kuŗas apsola dzīves apsollījumu, piepildījumu?

Kad spēsim atbildēt uz šiem jautājumiem, tad arī spēsim atzīt, ka mums ir vajadzība ticēt, cerēt un mīlēt - Ticēt kādai augstākai būtīnei, kas piedāvā žēlastību, kas izsaka mūsu vērtību Dieva priekŗā; Žēlastību, kas mūs izved no iekŗējas tumsības gaismā, Tad spēsim arī cerēt - cerēt uz nākotni, nevis uz to, kas ved uz nāvi, bet kas vēŗš skatu uz jaunām iespējām. Šis pārmaiņas, kas būs, mēs spēsim uzņņemt ar pozitīvu skatu, jo spēsim baudīt to mīlestību, ko Dievs mums ir rādījis dzīves gaitās, kas mūs māca kā mīlēt, kā cienīt vienam otru, kā cienīt sevi paŗu. Izveidojot jūsu dzīves metaforu un ticot, cerot un mīlot, jūs atradīsiet dzīvei jēgu un bausīsiet nākamo dzīves posmu ar pozitīvu skatu un ieskatu. □

Māc. Rasma Caune,

Montrealas latv. ev.-lut. Trīsvienības draudzē.

Raksts patapināts no izdevuma *Draudzes Zīpas*,
Nr. 49: 6/7/8/9, 1. - 4. lpp.

+ + + + +

SACENSĪBA

Pagājuŗā gada pavasari Toronto Latvisko zināšanu valde (TLTA LZS) pārrunāja iespēju rikot latvieŗu jaunatnes sacensību. Radās doma, ka par piedalīŗanos kā atzīnību varētu izdot iekŗātos līdzekļus. Vienojāmies par temu, kas veicinātu jaunieŗi pārdomāt Latvijas nākotni un savu personīgo iesaistību šajā darbā. Nolēma darbam dot nosaukumu - "Kādu es vēlētos veidot brīvu, neatkarīgu Latvijas valsti?"

Aicinājumu izsūtīja vairāk kā simts skolām, galvenokārt, ārpus Rīgas. Tāpēc raksti ienāca pārsvarā no visām Latvijas malām. Žūrijas komisija, kuŗā piedalījās dzejnieks Modris Lorbergs, dzejniece Guna Ikona un sabiedriskie darbinieki Jānis Briedis un Elma Miniāte, saņņēma pavisam 42 darbus. Visi darbi labi atspoguļoja jaunatnes rūpes par savas dzimtenes nākotni un par vajadzīgo darbu valsts uzplaukumam. Pēc izskatīŗanas un rūpīgas izvērtēŗanas komisija pieŗķīra 1. godalgu Laurim Neikenam, Rīgā, 2. godalgu saņņēma Marina Sondore, Preiļos, un 3. godalgu

nolēma piešķirt 2 jauniešiem - Jūlijai Kokinai, Ogrē, un Jurim Augustovam, Dagdā. Vēl žūrija piešķīra 12 atzinības balvas: Mārim Auziņam, Valkā, Gitai Grantai, Annai Dubultei un Annai Sonderei, Bauskā, Tatjānai Čeksterei, Rēzeknē, Mārtiņam Eglitim, Viesītē, Zandai Grundbergai, Liepājā, Mārim Janušam, Kuldīgā, Kristīnei Jaunzemei un Jurgim Sedleniekam, Rīgā, Andrim Melkeram, Ludzā, Ingum Rūrānam, Aizkrauklē.

Pārējie sacensību dalībnieki bija: Inese Abricka un Ivars Dubovskis, Rēzeknē, Ilva Aļeksējeva, Kārsavā, Jānis Batalauskis un Laura Skrūzmane, Valkā, Elizabete Černihoviča un Santa Rosicka, Ludzā, Atis Egliņš-Eglītis, Virgas pag., Liepājas apr., Indra Igaune, Aizkrauklē, Ilze Jēče, Grobiņā, Inguna Kaņepe un Inna Madājeva, Valmierā, Solvita Kalvite un Pēteris Pāss, Cēsis, Ivars Kubliņš, Rolands Pipiņš un Dace Lina, Bauskā, Imelda Mūrniece, Gulbenē, Ēvija Puķe, Padures pag., Kuldīgas apr., Indra Pujāte, Nautrēnos, Antra Savicka, Rencēnos, Gatis Sviršķis, Viesītē, Jānis Stašāns, Bebrēnē, Daugavpils apr., Māra Vilmane, Kuldīgā, Sergejs Žukovs, Krāslavā, un Ginta Žukauska, Pilsrundālē.

Pārējiem sacensības dalībniekiem arī paredzēts piešķirt nelielas naudas balvas. Iespējams, ka izcilākos sacensībai piesūtītos manuskriptus publicēs Toronto, lai tad šo darbu dokumentāciju izdalītu Latvijas skolām un bibliotēkām. Godalgotos manuskriptus paredzēts ievietot Kana- das un Amerikas latviešu laikrakstos un žurnālos.

Jaunieši ir apzinājušies, ka "Ja neapzināsimies savu vērtību kā tauta, kā šīs zemes īpašniece un valdniece, tad trūks vērtības apziņas arī atsevišķiem pilsoņiem, atsevišķiem cilvēkiem" (Latvijas prezidents Kārlis Ulmanis).

KĀDU ES VĒLĒTOS VEIDOT BRĪVU, NEATKARĪGU LATVIJAS VALSTI

1.

Latvija pašreiz pārdzīvo interesantus un aizraujošus laikus, kad redzam visu maināmies citā, cerams, labākā virzienā. Pirmā neatkarības gadu dekāde notikumu un strauju pavērsienu ziņā patiesi ir pētišanas un dziļākas izziņāšanas vērts laiks. Tikai - kam? Ne jau tiem ļaudim, kas ir šo daudzo notikumu un pārmaiņu virpuļa centrā. Tiem nākas "izbaudīt" visus pārmaiņu plusus un minusus uz savas ādas, kas cilvēkam, kuŗš savas dzīves laikā tiecas uz zināmu stabilitāti, ne tikai savā personīgajā dzīvē, bet arī valsts un sabiedriskajā dzīvē, nebūt nav patikami. Un tas vēl maigi sacīts. Liela daļa latviešu tautas vēl šo baltdien nespēj vērst skatienu tālāk par savu fizioloģisko un tīri cilvēcisko vajadzību apmierināšanu. Un vispār zināms ir fakts, ka cilvēku kopumam (šajā gadījumā lielai tautas daļai), kam ilgu gadu dienu no dienas ir burtiski jāizcīna sava dienišķā maize smagā, slikti apmaksātā darbā, ar laiku zūd jebkāda interese par garīgi augstākām lietām, nerunājot nemaz par politiku, valsts vadību, izglītību utt. No šādiem cilvēkiem nevar prasīt gudru un pārdomātu lemtspēju kādā no kārtējam vēlēšanām vai referendumiem. Tādēļ, manuprāt, ir samērā nekorekti tautai pār- mest, ka tā ir politiski mazizglītotā, jo lielai tās daļai dzī- ves ritms līdzinās vāverei ritenī, kur smagā darba gals un augļi tik ātri vis nenāks. Tādēļ es uzskatu, ka mums ir jāizraujas no šī - it kā apburtā - loka, kad gadu no gada tiek ievēlēti absolūti neprasmīgi un divkosīgi politiķi, kuŗu lielais vairums no politikas saprot tikpat, cik vidusmēra vi- duskolēns no metafizikas. Ja mēs turpināsim nedomāt un neanalizēt mūsu vadoņu darbus un viņu realizēto politiku, tad agri vai vēlu attapsimies valstiņā, kuŗas sociālā noslā- ņotība līdzināsies kādai no Latīņamerikas valstīm. Taču Eiropas valstu saimē šādām valstīm nav vietas, kas nozī-

mē, ka varētu pienākt laiks, kad par Latviju varētu nopiet- ni "interesēties" kādā no lielvarām, kas atrodas tepat - kai- miņos. Ir pienācis laiks uz savas valsts nākotni paraudzi- ties citām acīm. Vienkāršajam cilvēkam vienreiz ir jāspēj pacelt acis augstāk par savu pusdienu galdu. Mūsu valsts spožā nākotne ir mūsos pašos, mums tikai jāsadomā un rīkoties, lai sasniegtu to, pēc kā ilgojamies visvairāk - brī- vas, neatkarīgas, drošas Latvijas valsts.

Domāju, ka Latvijas lielākā potenciālā bagātība ir tās cilvēks. Jā, tik vienkārši! Tikai pašreiz par to kā eksistējo- šu bagātību runāt vēl nevar, jo mūsu jauniešiem, t. i., jau- najai paaudzei, aiz muguras stāv padomju kroplīgās skolas upuri, kuŗi pa lielākai daļai nav spējīgi sniegt saviem bēr- niem pietiekami kvalitatīvu un pamatotu pasaules uzskatu, jo viņu domāšana - un zināmā mērā arī rīcība - ir savulaik krietni vien ietekmēta. Daudzi vēl šodien nespēj attapties no padomijas "sniegtās" demagoģijas un meliem, kas 50 gadu laikā vienkāršā cilvēka domāšanu un uzskatus sa- grozijusi tiktāl, ka mūsdienu Latvijā tādu cilvēku izteicieni atgādina nelogiski sakārtotu vārdu virkni, kuŗai nav nekā- da faktiskā seguma. Rietumos tāds pat varbūt noturētu par psihiski ne pārāk veselīem. Taču mums tā ir ikdiena. Katru dienu jāstopas ar viedokļiem un domām, kuŗu iz- celsmē un argumentācijā jaušamas smagas padomju "sko- las" pēdas. Diemžēl, šādi cilvēki ir sastopami arī valstiski svarīgos amatos, par ko liecina biežā ārzemnieku izbrina par mūsu ierēdniecības un administratīvo dienestu pār- stāvju nesaprotamo domāšanas stilu, padomijas atstāto pē- du. Manuprāt, viens no galvenajiem uzdevumiem tad arī ir atbrīvošanās no pagātnes "zimogiem", kas velkas mums līdz visus šos gadus. Ar atbrīvošanos es nedomāju aklu "skriešanu" pretējā - Rietumu - virzienā, kā to daudzi sa- prot. Mums jācenšas "skriet" pašiem uz sevi, t. i., mums jāraugās uz savu latviskumu un kultūrāli intelektuālo po- tenciālu, kas mūsu zemītē dus kā zelts zem lielas klints. Mums šī klints jānograuj, lai tiktu klāt savām bagātībām, nevis pieņemt un slavināt gandrīz visu, ko nu dod dāsnie rietumi. Ja mēs tā rīkotos, tad atkristu šaubas par latvis- kās piederības zudumu, izejot Eiropas valstu saimē, jo tā- dā gadījumā mēs tur iesoļotu kā isti latvieši, kuŗi citām nā- cijām asociējas ar nacionāli augsti attīstītu, etniski labi sa- glabājušos un bagātu tautu. Lai to visu panāktu, nepiecie- šama ļoti augstas kvalitātes izglītība un spēcīgs dzenulis, kas cilvēkos radītu motivāciju. Ar dzenuli jau tā kā nebūtu problēmu - mūsu nabadzība un vēlme dzīvot bagātā, sa- kārtotā un demokrātiskā Latvijā ir pietiekami spēcīga, lai radītu to, ko varētu saukt par tautas motivāciju. Vajag ti- kai strādāt.

Mūsu Latvijai pašlaik visvairāk vajadzīgi jauni, ener- ģiski, progresīvi domājoši, kvalitatīvi izglītoti cilvēki, kuŗi, tiecoties uz mums tik svarīgo Eiropu, neaizmirstu, ka uz turieni viņi tiecas nevis, lai istenotu rietumnieku prasības vai izpildītu viņu augstās normas visās dzīves jomās, bet gan - lai panāktu savas tautas, tāpat arī savas kā latvieša intereses. Mūsu gaŗajā ceļā uz Eiropu nereti vērojama da- ža politiķa un sabiedriskā darbinieka nostāja, kas, argu- mentējot nepieciešamību virzīties uz Rietumu pusi un izpildīt to prasītās normas, uzsver, ka mums tas vienkārši jādara, ja mēs patiešām vēlamies sasniegt savu mērķi. Ta- ču tas nav nekāds arguments, un tāda rakstura izteicieni parāda, ka daudzi amatvīri Eiropu uztver kā savu politisko aktivitāšu pašmērķi. Eiropa nedrīkst būt mūsu pašmērķis, jo, ejot uz to tādā veidā, mēs riskējam, no vilka bēgot, uzskriet lācim. Es nebūt nenoliedzu nepieciešamību iestā- ties Eiropas Savienībā, taču mani tracina tas, ka daudzas atbildīgos amatos esošas personas skaidri neapzinās, kas to galu galā Rietumos sagaida un kāda ir Latvijas galvenā motivācija, ja runā par iestāšanos ES. Liekas, ka pareizi

motivētas un virzītas ārpolitikas dēļ, mēs ceļā uz Eiropu esam jūtami atpalikuši no mūsu ziemeļu kaimiņiem, kaut arī viņi, atšķirībā no mums, nav tik pakļāvīgi eiropolitiķu tēvišķajiem ieteikumiem. Tādējādi uzskatāmi pierādās fakts, ka, lai arī Eiropas valstis vēlas "paklausīgas" Austrumu "māsas", tās nevēlas savā starpā auklējamas valstiņas, kas smagi cieš no "mugurkaula" trūkuma.

Sfairas, kuŗās nav jūtama nekāda konsekventa ricība, Latvijā šodien ir samērā daudz, kam par pierādījumu kalpo gan elementārā zemākā limeņa ierēdniecība, gan valsts politika attiecībā pret tautsaimniecības nozarēm, ārlietām, utt. Tas, zināmā mērā, nāk par labu jauniešiem, kas vēlas savu nākotni saistīt ar politiku un pārvaldi, jo viņiem, redzot daudzās nepilnības, paveŗas liels darba lauks ar plašām iespējām. Tur arī, manuprāt, pēc pāris gadiem ir jābūt sastopamiem jauniem, enerģiskiem un uz pārmaiņām vērstiem cilvēkiem. Tādi arī būs tie nākotnes Latvijas veidotāji, kuŗu vidū es saredzu arī savu nākotni. Viss, ko es prasū no Latvijas valsts, ir iespēja iegūt kvalitatīvu izglītību, lai es kā speciālists varētu savu darbu veltīt savas valsts attīstībai. Latvijai jāklūst augsti kvalificētu speciālistu darba devējai, jo tā vairs nevar atļauties uzturēt lielu, neefektīvu un neprogresīvu domājošu ierēdņu armiju. Laimīgā kārtā, ir daži politiķi, kas to ir sapratuši un, neskatoties uz daudzajiem pretiniekiem, mēģina realizēt izglītības reformas. Latvijai ir tikai viens ceļš, kā klūt par attīstītu un bagātu valsti - tai jādara viss, lai varētu izskolot gudrus, vadoši domājošus cilvēkus, kas nesirgst ar strādnieka domāšanas filozofiju. Cilvēkiem jāpierod pie domas, ka viss, ko viņi dara, attiecas uz valsti, kuŗā tie dzīvo. Tātad, jo labāk tie vēlēšies dzīvot, jo vairāk un rūpīgāk tiem nāksies strādāt tautas un valsts labā. Tas, manuprāt, atrisinās problēmu, kad daudzi neinteresējas par valsti notiekošo un tādējādi nav spējīgi objektīvi un argumentēti izdarīt secinājumus un lēmumus, kas, savukārt, jūtami atsaucas uz valsts politiku, jo tiek ievēlēti cilvēki, kuŗiem līdzīgi normālās valstīs nekad pat tuvumā valsts lēmējinstādēm neatrastos. Cilvēki savus lēmumus pieņemtu pārdomātāk, jo viņi apzinātos, ka faktiski tie uztic savu nodokļos samaksāto naudu citiem. Taču neviens jau nevēlēšies, ka viņa nauda tiek ieguldīta greznos auto, deputātu un ministru privātajā biznesā, ierēdņu algu paaugstināšanā, vai nevajadzīgos un pārāk ilgus ārzemju komandējumos.

Latvieši ir gudra tauta. Tikai politiski līdz šim neattīstīta. Iemantojot brīvības saules siltos starus, ir pienācis laiks dot latvietim zināšanas, lai tas spētu sevi aizstāvēt un pienācīgi pārstāvēt lielo tautu saimē. Mums nav lielu dabas bagātību, mums nav plašu teritoriju, mums nav ļoti izdevīga ģeogrāfiskā stāvokļa. Mums ir gudra un kultūrāli bagāta tauta. Mums vajag tikai labu izglītību... □

Māris Janušs, 17. g. v.,

Virkas ielā 22-67, LV-3300, Kuldīgā

* * * * *

2.

Brīvība, neatkarība... Mēs domājam, ka to esam ieguvuši, bet vai mēs īsti zinām, ko saprast ar vārdiem "brīvība" un "neatkarība"? Vai brīvība nozīmē tikai to, ka mūs neviens nav pakļāvis; to, ka mēs drīkstām runāt to, ko vēlamies? Nē! Brīvībā slēpjas daudz kas dziļāks. Manuprāt, ir gan fiziska, gan garīga brīvība. Nu jau gandrīz 10 gadus esam fiziski brīvi. Vai mēs esam atguvuši arī savu garīgo brīvību? Atbildi uz šo jautājumu rodu, lasot Alberta Bela vārdus, ka "latvieša spriestspēja padomju varas gados tika aptumšota un apdullināta ar paralizējošām ideoloģijas iespriecēm." Diemžēl, šis ideoloģijas deva mūsu smadzenēs vēl darbojas, tādēļ man būtu diezgan grūti apgalvot, ka katrs latvietis ir arī garīgi brīvs. Iespējams, ka pilnībā ie-

gūt garīgo brīvību mums neļauj arī tas, ka nekur tālu no mūsu okupētās - Krievijas - neesam aizgājuši. Ik brīdī Krievija mums atgādina par sevi, mums neatliek laika savas garīgās brīvības attīstīšanai.

Cits politiķis uzskata, ka pats galvenais esot nostiprināt robežas, cits, kā palīdzēt attīstīties kultūrai, cits, kā novērst korupciju, bet, manuprāt, pats galvenais ir panākt iedzīvotāju labvēlīgu attieksmi un atbalstu Latvijai. Bez tautas atbalsta nebūs iespējams nedz aizsargāt robežas, nedz uzlabot kultūras dzīvi, nedz arī novērst korupciju.

Pats galvenais valstsvīru uzdevums ir atjaunot latviešu ticību, cerību, pacilātību kā tūkstoš deviņi simti astoņpadsmitajā un deviņdesmit pirmajā gadā. Taču, manuprāt, galvenais ir tas, ka latviešu tauta, ejot cauri gadu desmitiem, nav zaudējusi veselīgu optimismu un gaišo skatu nākotnē.

Mēģinot rast atbildi uz jautājumu: "Kas ir bijis par iemeslu tam, ka Latvija un latvieši ir izdzīvojuši cauri drūmiem okupāciju gadu desmitiem, pārcietuši kā krievu, tā vāciešu uzspiestos noteikumus, piespiedu kārtā nolieģuši savu tautību, savu literātūru, himnu un valodu - un par spīti tam visam ar lielu cerību gaida Latvijas iestāšanos Eiropas Savienībā", jāatzīst, ka tā, laikam, ir latviešu drosme un sīkstums - paklusām kādā stūrī tomēr runāt latviski, ģimenes lokā dziedāt patriotiskas dziesmas un laiku pa laikam apskatīt pagultē noglabāto, visiem tik dārgo, sarkanbaltsarkano karogu.

Patiesības labad, laikam, jāpiebilst, ka ar vārdu "latvieši" nav jāsaprot tikai gandrīz divarpus miljoni cilvēku, kuŗi dzīvo mazliet vairāk kā sešdesmit četros ar pusi kvadrātkilometros zemes, bet gan kaut kas vairāk:

"Par maz, ka tēvi šeit aruši
Smago mālu un smilti irdo,
Lai sauktos par latvieti, jāieauž te
Kā sarkanu dzīparu sirdi."

/Ārija Elksne/

Kaujas, kuŗas bija jāizcina latviešiem tūkstoš deviņi simti astoņpadsmitajā gadā, lai iegūtu neatkarīgu Latvijas Republiku, bija smagas, tomēr mūsu salīdzinoši niecīgās tautas vidū atradās spēcīgi, drosmīgi, dažbrīd pat viltīgi savas dzimtās zemes patrioti, kuŗiem tas tomēr izdevās. Lasot Aleksandra Grīna darbu "Dvēseļu putenis", var apjaukt neatkarības cīņu patieso gaisotni un grūtības, kuŗas bija jāpārvar latviešu kaŗavīriem:

"Skanēdami krustojas kaujas naži, klauz laides, nakts melnumā lēkādams pa galvām, un, kas dabūjis ar asmeni vai bises resgali, krit sniegā, traucas atkal celties kājās, meklē ieroci, kas slidējis no rokas, - to neatrazdams, grābj gaŗāmskrejošam pretiniekam aiz kājām un lūko to nožņaupt kailām rokām savā pēdējā nāves "niknumā".

Pēc vairāk kā astoņdesmit viena gada, atskatoties uz šiem notikumiem, tā vien šķiet, ka mūsdienu ģimenēs neaug tik drosmīgi, savas tautas vēsturi zinoši jaunekļi. Tomēr neapšaubāmi ir arī tādi, kuŗi, ne mirkli nedomādami, pemu rokās ieročus un dotos aizsargāt savu dzimto zemi:

"Tie neies, kas nevar,
Tie neies, kas nemil,
Bet tie, kam ir drosme, -
ies!
Jo viņiem patiešām pieder
ši zeme,
līdz pērkona lietiem
nosmējusies."

/Ojārs Vācietis/

Pēc veiksmīgās politiskās situācijas izkārtošanas, tūkstoš deviņi simti astoņpadsmitā gada astoņpadsmitajā novembrī Latvijas Republika tomēr tika proklamēta. Laika

posmu no Latvijas proklamēšanas līdz Krievijas armijas ie-
nākšanas dienai var uzskatīt par neatkarīgās Latvijas uz-
plaukuma laiku gan materiāli, gan morāli. Latvija bija vie-
na no attīstītākajām valstīm Eiropā gan lauksaimniecības,
gan lopkopības ziņā; savukārt, paši iedzīvotāji jutās vienoti
un neviena neapdraudēti. Tomēr nenoliedzami bija arī
valstis un cilvēki, kuŗi nebūt nepriecājās par Latvijas attī-
stību, kuŗus urdīja domas par to, kā gan atkal pakļaut Latvi-
ju. Diemžēl, tas viņiem arī izdevās...

Ar tūkstošdeviņi simti četrdesmitā gada septiņpads-
mito jūniju Latvijā iestājās piecdesmit gadu ilgs tukšuma,
trūkuma un citas tautas kundzības laiks. Viss Latvijas uz-
plaukums un attīstība tika pārtraukta.

Viena no lielākajām traģēdijām bija mūsu okupētāju
rikotās izsūtīšanas četrdesmito gadu sākumā un beigās.
Šo izvešanu dēļ Viņšaulē tika aizsūtītas daudzu nevainīgu
cilvēku, bērnu un vēl nedzimušu mazuļu dzīvības. Bija arī
tādi cilvēki, kuŗiem izdevās paglābties, emigrējot uz ārze-
mēm. Man ir prieks par to, ka vismaz dažus no šiem ne-
lietīgajiem cilvēkiem sauc pie atbildības. Uzskatu, ka vi-
ņiem pienāktos smags sods par ģimeņu izšķiršanu, liekot
maziem bērniem vairs nekad neredzēt savus vecākus, sie-
vām neredzēt savus vīrus un cilvēku pūlim steigšus pa-
mest visu savu iedzīvi, dzimto sētu un doties uz kuģi, var-
būt pat nezinot, kādas valsts krastā viņi izkāps. Ir ļoti sā-
pīgi lasīt ārzemju latviešu darbus, kuŗos jūtam ilgas pēc
dzimtenes:

"Pie tava krasta es biju,
Latvijas jūra;
Es acis aizdariju,
Sirds gura sūra."

/Zinaida Lazda/

Dzīvojot tajā laikā, cilvēkiem varbūt šķita, ka viss ir
kārtībā, taču patiesībā dzīves apstākļi bija pazemojoši.
Mēs drikstējām runāt to, ko no mums gribēja dzirdēt,
dziedāt to, ko kāds no augšas atļāva, pirkt to un tik, cik
mums atvēlēja. Taču nav jau arī noslēpums, ka paklusām
astoņpadsmitajā novembrī tika izkārtis Latvijas karogs un
skolas bērniem slepus tika mācīta Latvijas vēsture (pie
tam tāda, kāda nu tā bija).

Neapšaubāmi viens no pacilājošākajiem un savīļņojo-
šākajiem notikumiem bija Latvijas neatkarības atgūšanas
posms pirms desmit gadiem. Cilvēku sirdis bija jūtamās
brīvības alkas, ticība un cerība. Šo sajūtu var salīdzināt ar
renesanses laiku, kad mēs vēl ilgi nespējam aptvert to, ka
varam runāt, ko gribam, skaļi izteikt savas domas, nebai-
doties no tā, ka kādu nakti mūs varētu aizvest lopu vagonā
un mēs attapsimies kādā vietā Sibīrijas ziemeļos. Nekā
tamīdzigā! Mūsu okupācijas laiks bija beidzies un, ce-
rams, nekad neatsāksies.

Latvija vienmēr ir bijusi citvalstu iekārotājiem tikama
zeme. Jau pirms daudziem gadu simtiem pēc Latvijas un
Rīgas ir tikuši dažādu valstu pārstāvji. Kāpēc? Laikam
jau tāpēc, ka Latvija vienmēr ir bijusi ceļš uz jūru, vienmēr
ir priecējusi acis ar savu skaisto dabu:

"Kas būtu maijs bez zaļām bērzu skarām,
Kas septembris bez kastaņiem un zilēm,
Kas būtu mūsu Latvija bez kokiem,
Bez birztaļām, bez silu zilām vilēm?"

/Ārija Elksne/

Astoņdesmito gadu beigās un deviņdesmito gadu sā-
kums bija lielo cerību laiks, bet tagad, kad tā vien liekas,
ka ar katru gadu mums iet arvien sliktāk, valsts pilnveido-
šanas pienākumi tiek strauji nodoti no vienām rokām ci-
tās, šīs cerības nav attaisnojušās. Taču, ja tā labi padomā,
nieka desmit gadi jau vien tik ir pagājuši:

"Un nekas, ja šodien arkli vagās,
Citu pavasarī gaidot, rūs, -

Tā ir zeme, kuŗa savu - tagad
Virišķīgi apmaina pret - būs."

/Ojārs Vācietis/

Pēc piecdesmit gadu ilga okupācijas perioda veidot
neatkarīgu valsti pēc visiem Eiropas standartiem un prasi-
bām nemaz nav viegli. Jā, kritizēt gan ir vieglāk par vieg-
lu. Neko nedarīt - arī nav grūti, pukoties un lamāt tos, kas
kaut ko mēģina darīt - to jau mēs arī protam. Uzklusīt, ie-
dziļināties, saprast - to gan kuŗš katrs ne.

Iespējas, kuŗas var piedāvāt Latvija, daudziem jaunie-
šiem neliekas pieņemamas. Daudzi jaunieši, tik tikko pa-
beiguši augstskolu vai pat vidusskolu, aši dodas uz, viņu-
prāt, zemēm, kuŗās ir lielākas iespējas. Jā, tas viss jau
šķiet daudzsoļi, tomēr man gribētos teikt Māras Misi-
ņas vārdiem:

"Labāk savā zemē padzert
ūdeni no vecas vizes,
nekā tālā, svešā zemē
medu ēst no zelta trauka."

Ja man tiktu dota tāda iespēja, es aicinātu šos jaunie-
šus nononiecīnāt savu dzimteni. Nepamest zemi, kuŗā
katrs zemes stūritis liekas pazīstams un katra vēja pūsmi-
ņa, šķiet, maigi noglāsta. Es varu pievienoties tiem cilvē-
kiem, kuŗi, izbraidījuši daudz zemju, atzīst, ka nekur nav
tādas dabas, tādu vēju kā Latvijā:

"Ieskanas dzimtie vēji,
kas vienīgie nenoriet,
kas vienīgie līdzī kuģiem
ap pasauli iet."

/Vitauts Ļūdēns/

Jaunieši, grasoties pamest Latviju, aizbildinās ar savu
karjēru, izglītību un citām nepieciešamām, taču, man
šķiet, ka tas tomēr nav nekāds attaisnojums. Ar katru cil-
vēku, kuŗš aizbrauc no Latvijas, mūsu dzimtene zaudē da-
ļiņu sevis, zaudē vēl kripatiņu latviskuma.

Kāda ironija - daudz cilvēku, kuŗi bija spiesti aiz-
braukt no Latvijas, būtu gatavi daudz ko atdot, lai varētu
te atgriezties; taču daudz jauno cilvēku, kuŗiem ir visas ie-
spējas šeit strādāt un palīdzēt Latvijai attīstīties, tā vien
sniedzas pēc svešzemju labumiem:

"Grūti ir rast mājas, vieglāk -
Dzīvokli dabūt.
Grūti ir prast dzīvot mājās, vieglāk -
Klist, mētāties."

/Alberts Ločmelis/

Latvijas attīstību nevar sekmēt katrs latvietis atseviš-
ķi. Pa vienam mēs neesam nekas. Mūsu spēks nav ausis,
kā Lāčplēsim, ne arī papēdi, kā Achilejam, bet gan visos
latviešos kopā. Katrs no mums savā veidā var ietekmēt
Latvijas uzplaukumu. Nevilšus nāk prātā Raiņa vārdi, ka
"ik visiem kopā roka jāpieliek, lai lielais darbs uz priekšu
tiek."

Mūsu senči paaudžu paaudzēs nav baidījušies smaga
darba. Gan dzimtļaudis, gan tie, kas vācu kungiem kalpo-
ja, gan tie, kas krievu kolchozos smagi strādāja. Tad kā-
pēc mums bities?

"Smaga velēna un smaga vāga,
Maizei vienmēr sviedru sūrumš klāt,
Tā šeit mūsu tēvi dzīvot sāka,
Tā šeit dēliem vēlētš turpināt."

/Ārija Elksne/

Ja man jautātu: "Kādu es vēlētš veidot Latviju?, es at-
bildētu, ka latvisku. Ne tādu, kuŗā uz ielas un sabiedriskā-
jā transportā dzird tikai cittautu valodu; ne tādu, kuŗā
problēmas risina nevis pārrunājot, bet gan nošaujot; ne
tādu, kuŗā visu var rokā dot nevis ar oficiālu atļauju, bet
gan ar banknoti; ne tādu, kuŗā simts un vēl saujiņa cilvēku
brauc greznās auto mašīnās, pārējie - pārtiku sameklē at-

kritumu urnās, bet starp šiem diviem slāņiem - nekā. Izklusās jau skaudri un nežēligi, bet cik gan tālu mēs esam no tā? Nedaudz. Tomēr man gribas ticēt, ka latvieši, kas sīkst, sakostiem zobiem ir izgājuši cauri tādiem laikiem, caur kādiem reti kuŗa tauta ir spējīga, un vēl palikuši dzīvi, nepieļaus to, ka, vienā ritā pamostoties, tādas Latvijas vairs nebūs:

"Jo nevar taču būt,
Ka nakts mūs uzvarēs,
Ka nāve laukus sēs,
Būs zemei tukšums jāsajūt."

/Daina Avotiņa/

Pašreiz, stāvot uz Eiropas Savienības sliekšņa, Latviju sagaida daudzas būtiskas un mazāk būtiskas pārmaiņas. Šo pārmaiņu virpulī, manuprāt, pats galvenais ir nepazaudēt latviskumu, savu nacionālo stāju un seju. Kas gan mēs būsīm Eiropai bez savas individualitātes, bez savas valodas, kultūras un literatūras? Mazs stūritis zemes. Nekas vairāk. Šobrīd mēs neesam tālu no tā, lai zaudētu savu valodu. Latvieši sāk aizmirst, ka mūsu valodā ir vārds "tūkstotšgade" un "sapulce", nevis "millenium" un "sammits"; mēs sākam aizmirst savas garīgās vērtības, visiem spēkiem cenšoties līdzināties Eiropas valstīm. Manuprāt, Eiropu vairāk varētu interesēt valstis ar savu nacionalitāti, savām tradīcijām, savām vērtībām, nevis tādas, kuŗās valda viens princips - "Eiropas Savienība saka, mēs darām." Lieliem soļiem skrienot uz Eiropu, neaizmirsīsim padomāt par to, vai katra Eiropas Savienības prasība būs mums izdevīga. Vai no tās necietīsim mēs paši - latvieši. Es nenoliedzu to, ka Eiropas Savienība var mums palīdzēt pilnveidoties, taču Eiropas ienākšanai Latvijā ir jānotiek dabiski, nevis jāklūst par uzņēmīgu vēlēšanos. Pats galvenais - palikt tādiem, kādi esam:

"Mūsu plecos taču ir šodienas dzīve,
Un, ja tik daudz ir nesams,
Labākiem izlikties mums nav laika,
Tik tikko sezonai pietiek,
Lai būtu, kas esam."

/Ojārs Vācietis/

Turpinot veidot Latviju, mēs nedrīkstam aizmirst tautas vienotības sajūtu. Pašreiz ir vērojama situācija, ka katrs politiķis un valstsvīrs ir aizņemts ar savām problēmām, ieinteresēts sasniegt savus mērķus. Tāpēc, ja man būtu iespēja veidot Latviju, es vēlētos panākt to, ka visiem valsts iedzīvotājiem ir viens mērķis, viens ceļš ejams - brīvības ceļš.

Pats grūtākais uzdevums, manuprāt, ir atgūt ticību. Ticību Latvijai kā neatkarīgai republikai. Ticību tam, ka tikai visi kopā mēs esam spēks, spēks, kam neviena jūra nav par daļu, lai aši nemestos to pārpeldēt, neviens kalns nav par augstu, lai ar skubu nerāptos tajā, neviens tuksnesis nav par sausu, lai necenstos tajā atrast kādu oāzi, neviena nakts nav par gaŗu, lai mēs tomēr pacietīgi negaidītu rīta atnākšanu... □

Zanda Grundberga,
Dzelzceļnieku ielā 12, dz. 10,
Liepājā, LV-3400

+++++

IZAICINĀJUMI

Pārdomas pēc 2000. g. maija LNAK padomes sesijas.

Laikrakstā Latvija Amerikā šī gada 13. un 14. maijā notikusē LNAK padomes sesija aprakstīta tā, it kā viss būtu labi. Tiek apieti jautājumi, kas izraisīja asas debates delegātu starpā, nemaz nerunājot par krasām kļūdām.

Piemēram, tiek minēts, ka valdes priekšsēža amatam tika nominēti T. Kronbergs, V. Zariņš un G. Šūbiņš, bet ne, ka T. Kronbergs vienīgi piekrita kandidēt.

Vadības trūkums

Galvenā LNAK problēma ir vadība, tas ir - vadības trūkums. LNAK priekšsēdis ir vadījis LNAK valdi kopš 1969. g., atskaitot 6 gadus, no 1988.-1994. g., kad to vadīja G. Siliņš un V. Zariņš.

Vadības trūkums izpaužas 3 veidos. Pirmkārt, LNAK priekšsēdim ir jābūt vienojošam spēkam, kas apvieno vīsus Kanadā dzīvojošos latviešus. To T. Kronbergs nedara. Viņš turpina vecos kultūrsakarnieku kaŗus, kas savā laikā sašķēla Kanadas, īpaši Toronto latviešu sabiedrību. Viņš sadala sabiedrību 2 daļās - tie, pret kuŗiem viņš savā laikā kaŗoja, un pārējie. Šie mūsu sabiedrības kaŗi vairs nav būtiski, tie ir iegājuši vēsturē. Un ironiski ir tas, ka gan, t. s., kultūrsakarniekiem, gan mūsu centrālām organizācijām bija kritiska loma Trešajā Atmodā un abu kopējā mijiedarbība paātrināja Latvijas neatkarības atgūšanu. Kultūrsakarnieki atvēra Latvijas intelīģencei logu uz Rietumu pasauli, bet centrālās organizācijas nodrošināja Rietumu pasaules Latvijas okupācijas neatzišanu.

Diez' vai T. Kronberga nespējai tikt pāri pagātnei ir kāds sakars ar to, ka, lai gan gan Latvijas valsts prezidente rakstiski apsveica Amerikas Latviešu apvienības (ALA) šī gada kongresu, līdzīgu apsveikumu LNAK nesaņēma, kaut gan prezidente maijā viesojās Toronto un viņai veltītās vakariņās Latviešu centrā notika dienu pirms padomes sesijas atklāšanas.

Otra vadības trūkuma izpausme ir tā, ka LNAK darbība nav mērķtiecīga.

1998. g. LNAK padomes sesijai V. Zariņš u. c. izstrādāja, t. s., Zilo brošūru, kuŗā centās ievest mērķtiecīgu LNAK darbību. Tika nostādīta vizija, mērķi, apskatīti nozaŗu darbības izaicinājumi un iespējas, kā arī vadības principi LNAK valdes darbam. Brošūra ieguva plašu sesijas atbalstu, bet trīs gadus vēlāk, lai gan ir mēģināts, tā nav iedzīvīnāta. Vairāki tagadējie LNAK valdes locekļi privātās sarunās to atzīst. Rezultātā LNAK valde neizstrādā un nepietuŗas gada plānam. Katrs valdes loceklis dara, ko viņš vai viņa vēlē. Valdes sēdēs notiek informācijas apmaiņa, bieži par lietām, kas nav saistītas ar LNAK tiešo darbu. Mūsu centrālām organizācijām ir ierobežotas iespējas - laiks, cilvēki un līdzekļi. To pārvarēt var tikai ar mērķtiecīgu darbu. Mūsu prioritātem ir jābūt skaidrām. LNAK tādas nav.

Trešā vadības trūkuma izpausme ir T. Kronberga nespēja sadarboties ar PBLA priekšsēžiem, kuŗas rezultātā LNAK prestiŗis un ietekme PBLA valdē ir minimāla. Vienalga, vai tas bija Dr. Linards Lukss, Gunārs Meierovics, Vaira Paegle vai tagadējais Andrejs Ozoliņš, rezultāts ir bijis tas pats. Vaina ir meklēta visur citur, atskaitot T. Kronberga paša rīcībā un teiktajā. Ir arī jāprasa, vai šē kādu lomu spēlē tas, ka T. Kronbergam pašam sen ir bijuŗas neistenotas ambīcijas ieņemt augstāku PBLA krēslu.

1999. g. beigās, T. Kronbergam bija vēstuļu apmaiņa ar PBLA priekšsēdi A. Ozoliņu. Runa ir par T. Kronberga darbību kā PBLA referentam trimdas turpmākai pastāvēšanai. Šo jautājumu viņš pats pacēla un šajā lomā viņš negribīgi tika iecelts 1998. g. PBLA valdes sēdē, Alūksnē.

Pēc vēstulēm var spriest, ka A. Ozoliņš sagaidīja, ka sazinoties ar sabiedrības pārstāvjiem, T. Kronbergs uzrakstīs attīcīgus secinājumus un nāks ar ierosinājumiem, ko lietas labā varētu darīt un paziņos valdes locekļiem.

Toties T. Kronbergs aizrādīja, ka viņš savu pienākumu esot izpildījis, jo - "Esmu nolāsījis 3 referātus par šo jautājumu: 1) Čikāgas Universitātes gada svētkos, 2) LNAK Ārkārtas sesijā Toronto un 3) Korporācijas Patria

konventā." Tālāk viņš saka: "Lai nebūtu tālāki pārpratumi, tad, kas attiecās uz maniem trīs nolāsitiem referātiem, tad tie, kas mani labāk pazīst, zina, ka bieži eju augšā uz runātāju tribīni bez teksta jeb uzrakstīta referāta, dažreiz man ir līdzī maza lapiņa, uz kuņas ir uzrakstīti galvenie punkti, lai kādu neaizmirstu. Tā arī šis referāts nav uzrakstīts un es atsakos to rakstīt un nodot PBLA. Juridiski man pieder autora tiesības šādu rakstu jeb referātu tālāk došanai jeb pavairošanā. Tā kā Tu, priekšsēdi, ļoti kareiviski izturies pret mani, tad tādu referāta kopiju nesāņemsi. Latviešiem, laikam, ir sakāmvārds: "Miers baro, nemiers posta!" To īsti, liekas, neapzinās Vaira un tagad Tu!"

T. Kronbergs savās vēstulēs PBLA priekšsēdim nenorebožojas tikai ar šo jautājumu. Tiek teikts: "Nu, ja esam tik tālu nogājuši, ka drikstam viens otru kritizēt, tad man arī būtu kas sakāms par priekšsēža darbību. Latvijas valdība ir ļoti norūpējusies par Latvijas tēlu visā pasaulē. Es, savukārt, esmu ļoti norūpējies par PBLA tēlu Latvijā. Vaira mācēja ar savu Krievijas braucienu izcelt sevi un līdz ar to arī PBLA. Bet Tavā "valdišanas" laikā PBLA tēls Latvijā ir stipri noslidējis, par PBLA Latvijā vairs neko nedzirdot (tā raksta mani radi un daži draugi)."

Pilnīgi neticama liekas T. Kronberga ņirgāšanās un apvainojumi A. Ozoliņam par pēdējā publicēto lasītāja vēstuli Kanadas avīzē "National Post". T. Kronbergs saka: "Redzu arī, ka priekšsēdim padodās vēstuli rakstīšana vietējo zemju laikrakstos. Nupat viņa vēstule tika ievietota Kanadas laikrakstā National Post, gan uzdodot kā savu adresi Rockvill, MD, USA. Jāatzīstas, mēs arī rakstījām: V. Plūdons, Dr. G. Šubiņš, E. Miniāte, es un daudzi citi, bet mūsu vēstules tika noraidītas. Vai tas bija tādēļ, ka Tev, priekšsēdi, ir augstāks amats, varbūt mūsu vēstules bija par gaŗām, jeb par skarbām, varbūt tas, ka uzsvēri, ka Latvijā žīdu progromi nav notikuši, izšķīra ielikšanu jeb ne. Bet tas nav svarīgi, Tava vēstule bija laba. Taču vēlētots zināt, vai Tu, priekšsēdi, arī turpmāk pats jeb ar Vies-tura Zariņa palīdzību turpināsi nosegt Kanadas laikrakstus?" Apvainojums A. Ozoliņam, bet kompliments V. Zariņam, lai gan viņam nav bijis nekāds sakars ar šo vēstuli.

A. Ozoliņš savās vēstulēs pieturās pie faktiem un neiet personībās, bet T. Kronbergs dara pretējo. Piemēram, vai LNAK priekšsēdim būtu jāizsakās sekojoši: "tā tad esmu bijis slikts puika - varbūt vajadzētu mani vēl ielikt kaktā!"

Nav jābrīnās, ka ar šāda veida vēstulēm, kuņas T. Kronbergs ir izsūtījis atkārtoti, viņa un LNAK prestižs PBLA valdē nav atbilstošs Kanadas latviešu lomai un darbībai ārzemju latviešu kopienā.

Un runājot par LNAK pārstāvniecību PBLA valdē, padomes sesijā pilnībā netika atbildēts jautājums, kāpēc, būdami Latvijā, lai piedalītos PBLA valdes sēdē, neviens no trim LNAK pārstāvjiem PBLA valdē - priekšsēdis T. Kronbergs, loceklis un vienlaicīgi DV CV priekšsēdis V. Plūdons un J. Mežaks nav apmeklējuši centrālo organizāciju tikšanos ar Saeimas Juridiskās komisijas priekšsēdi un Centrālās Vēlēšanu komisijas vadītāju pārrunāt to, kā atvieglināt ārzemēs dzīvojošo Latvijas pilsoņu līdzdalību Saeimas vēlēšanās. Tāpat LNAK nebija pārstāvēta centrālo organizāciju tikšanās ar Latvijas Izglītības ministru pārrunāt jautājumu par Latvijas vēstures ieviešanu vidusskolās kā atsevišķu priekšmetu. LNAK pārstāvji nav piedalījušies Latvijas Brīvības fonda pārvaldes izbraukumos iepazīties ar vietām, galvenokārt, Latvijas skolām, kuŗām Brīvības fonds ir aizdevis naudu. Piezīme: PBLA valde vienlaicīgi ir arī Brīvības fonda pārvalde. Tāpat V. Plūdons pametā 1999. g. PBLA valdes sēdi, apvainojoties par Dienvidamerikas Latviešu apvienības priekšnieka kritisko komentāru

par pirms pāris gadiem LNAK piešķirto trešo vietu PBLA valdē. V. Plūdons atgriezās tikai nākamā dienā. Diez' vai sabiedrībai būtu jāsapaida biežāku ādu no saviem ievēlētiem pārstāvjiem? Sprīežot pēc LNAK valžu sēžu protokoliem un preses ziņām, liekas, LNAK pārstāvjiem, kad tie bija Latvijā, lai piedalītos PBLA valdes sēdē, blakus programma ir bijusi visai plāna un viņi nav izmantojuši iespējas virzīt Kanadā dzīvojošiem latviešiem būtiskas lietas.

Latvija Amerikā

Vairākos darba kārtības punktos jautājums par Latviju Amerikā izraisīja karstākas debātes. Padomes locekļi vēlējās skaidrību par LNAK līdzdalību Latvijā Amerikā un atklātu informāciju par tās saimniecisko stāvokli. Toties Daugavas Vanagu un un Latvija Amerikā pārstāvji sesijā uzskatīja jeb kuŗu jautājumu kā uzbrukumu avīzei, lai gan visi padomes locekļi bija vienās domās, ka laikrakstam ir jāturpina pastāvēt un ka ir jāmeklē veidi, kā to uzlabot.

1998. g. novembrā LNAK valdes sēdē, kad iztrūka vismaz 3 valdes locekļi, ieskaitot šī raksta autoru, Latvija Amerikā tika piešķirti \$ 10.000.-. Tikai vēlāk atklājās, ka LNAK esot iepirkusi 25% Amber Press akcijas, t. i., Latvija Amerikā izdevējas akcijas. Līdz ar to LNAK kļuva par izdevniecības un laikraksta līdzīpašnieci, par tām tagad nesot atbildību. Šī gada padomes sesijā T. Kronbergs, tagad arī Amber Press priekšsēdis, padomes locekļu priekšā neērti stostījās, atsakoties tos tuvāk iepazīstināt ar Latviju Amerikā patieso saimniecisko stāvokli, norādot, ka minoritāšu akciju turētājiem tādas tiesības nav un vienīgi LNAK valdei, ne padomei esot tiesības informāciju saņemt. Vispirms T. Kronberga teiktais ir nepareizs. Pat ja kādam ir tikai viena akcija, tad Kanadā viņam ir tās pašas tiesības iegūt informāciju kā citam. To jeb kuŗš Kanadas latvietis, kam līdzekļi ir ieguldīti "mutual" fondos vai akcijās var pārbaudīt, no šīm firmām saņemot gadskārtējus, nereti pat ceturkšņa pārskatus. Otrkārt, rodas jautājums, kam tad LNAK valde ir pakļauta, ja ne padomei? Un ja pieprasīta informācija ir tik jūtīga, ka to nevar publiski atklāt, tad padome varētu izraudzīt uzticības komisiju, kuņas locekļi padomes vārdā varētu iepazīties ar avīzes apstākļiem. Bet tāda komisija tika izraudzīta 1999. g. Ārkārtas sesijā, un visiem tās locekļiem šāda iespēja nav bijusi do-ta.

Pēdīgi T. Kronbergs nesaredz, ka viņš ir nonācis interešu konflikta situācijā. Ņemot vērā, cik mūsu sabiedrībā ir maz darba darītāju, no tādām situācijām nevar izvairīties. Toties, kas nav pieņemami, ir, ka saistītie indivīdi, šīnī gadījumā T. Kronbergs, to nesaredz, t. i., ka viņš nevar vienlaicīgi vadīt Amber Press, kuŗai pieder Latvija Amerikā, gan tās līdzīpašnieci - LNAK, un rūpēties par abu interesēm.

Liekas, ka lieta ir pavisam cita. Toronto sabiedrībā kļīda baumas, kuņas T. Kronbergs pēdīgi sesijā aptiprināja, ka Latvijā Amerikā ir radušās problēmas ar Kanadas valdības nōdokļu iestādēm. Laikam, vairākus gadus Latvija Amerikā nav Kanadas un Ontario provinces valdībai maksājusi apgrozības un pārdošanas nōdokļus. Par darbiniekiem nav maksāts sociālais nōdoklis. Rezultātā 1999. g. Kanadas valdība pārņēma Latvija Amerikā kontus un Daugavas Vanagiem bija lietu jāglābj, samaksājot, apmēram, \$ 36.000.- lielos parādus, pa virsu arī soda naudu.

Tātad izrādas, ka Latvija Amerikā problēmas ir bijušas saistītas ar pavisam ko citu, ar saimniecisko nekārtību. Ir pārsteidzoši, ka šiem jautājumiem LNAK revīzijas komisija sesijā izteicās pavisam maigi.

Ir jāatkārto, ka visi padomes locekļi, arī šī raksta autors ir pārliecināts, ka Latvijai Amerikā ir jāpastāv. Ir jāmeklē veidi, kā pataisīt saturu pievilcīgāku plašākai publi-

kai, ir jāmeklē jauni abonementi, bet to darot ir jābūt atklātībai.

Rezolūciju lavīne?

Ši gada padomes sesijā, laikam, it kā iesniegts un pieņemts rekords rezolūciju. Trīspadsmit no tām iesniedza šī raksta autors ar citiem vidējās paaudzes bijušajiem LNAK valdes locekļiem.

Par to sesijā komentēja T. Kronbergs, sakot, ka turpmāk būšot jāierobežo, cik kāds padomes loceklis varot iesniegt rezolūciju. Bet ja mēs lepojamies, ka LNAK padome ir Kanadas latviešu parlaments, tad tam ir LNAK valdes darbs jāizvērtē un jānosprauž vadlīnijas turpmākai darbībai. Tātad rezolūcijas ir vietā. Rezolūcijām ir jābūt īstenojamām. Nevar tā, kā vienas otras organizācijas gadskārtējās biedru sapulcēs, nolemt visu ko, pat likvidēt badu pasaulē, vai drīzāk mūsu apstākļos, prasot Latvijas valdībai darīt visu ko, bet no organizācijas puses neko.

Starp rezolūcijām, kuŗas šī raksta autors iesniedza, bija viena par to, ka LNAK politiskās nozares galvenais uzdevums ir nodrošināt arī turpmāku Kanadas valdības atbalstu Latvijas iestāšanās NATO. To vairāki LNAK valdes locekļi raksturoja kā "motherhood", t. i., pašsaprotamu. Bet ja tas tā būtu, kāpēc tad bijušās LNAK politiskās nozares vadītājas E. Miniates 6 lappušu gaŗā ziņojumā ir veltīts tikai īss teikums par NATO - "Saņemtās un izdalītās latviešu grupām Kanadā vairāk kā simtu ukraiņu izgatavotas pastkartes: viena - "Lithuania's (ne Latvijas? - V. Z.) bid for NATO"...? Salīdzinot LNAK darbu šajā laukā ar ALA ir kā salīdzināt dienu ar nakti. ALA ko dara un kā piemēru ALA valdes priekšsēdis J. Kukainis padomes sesijā klātesošos iepazīstināja ar ALAS izstrādāto rokas grāmatu ASV latviešiem, kā veicināt lobiŗdarbu, lai nodrošinātu ASV labvēlīgu atbalstu Latvijas iekļūšanai NATO. Galvenais autors pavadgrāmatai ir Jānis Eichmanis, bijušais LNAK valdes loceklis, tagad padomdevējs Latvijas vēstniecībā Vašingtonā.

Toties E. Miniates ir pavadījusi daudz laika, piedaloties Kanadas armēņu izcelsmes parlamenta deputāta vadītā darba grupā, kas veicinā Genosīda mūzeja izveidošanu Otavā un izdodot Baltic Focus ziņas katru ceturksni. Genosīda mūzejs ir atbalstāms, bet nav LNAK galvenā prioritāte. Tāpat Baltic Focus tiek ielikts apbrīnojams E. Miniates laiks un enerģija, lai gan šajās dienās nav informācijas trūkuma par Baltijas valstīm, un Baltic Force vajadzība ir debatējama. Kas trūkst analistiski, bet ne propagandiski raksti, kas atspēkotu Krievijas uzbrukumus Latvijai. Tāds nav raksts, kas parādās LNAK Internet mājas lapā par genosīdu Latvija 20. g. simtenī. Tur netiek minēts Holokausts Latvijā. Līdz ar to, tas netiks ņemts nopietni Kanadas parlamentāriešu, valdības un preses vidū. Diez' cik ilgi paies, kamēr sapratīsim, ka vēsturē mums neērtas lietas nevar turpināt slaucīt zem tepiķa? Tikai ar atklātību pārvarēsim vēstures sekas.

Pārsteidzoši bija tas, ka, tiekot no jauna ievēlētai LNAK valdē, šoreiz kā loceklei, nevis kā Politiskās nozares vadītājai, E. Miniates sesijai paziņoja, ka viņas galvenais uzdevums būšot savest kārtībā savus personīgos arhīvus, jo tur esot daudz vērtīgu materiālu. Droši vien, tā ir, bet tāpēc jau neievēl kādu LNAK valdē.

Un kāpēc uz LNAK padomes sesijām vairs netiek aicināti Latvijas politiķi? Mums ir maz ietekmes punktu Latvijā, bet ja kāds Latvijas politiķis ir te un pie mums viesojas, viņa/viņš ir spiests mūs uzklaust. Toties šogad tika aicināts Latvijas žurnālists, dedzīgs nacionālpatriots Atis Skalbergs. Viņš pateica mums, ko mēs gribējam dzirdēt, mēs to pašu viņam, visi ir apmierināti, bet nekas netiek tālāk politiski risināts.

Cita rezolūcija lika līdzsvarot latviešu kultūras vērtību saglabāšanu Kanadā ar pasākumiem, kas nodrošinātu arī turpmāku un rosīgu Kanadas latviešu kultūras dzīvi. Kāpēc šī rezolūcija? Ja paskatāmies uz līdzšinējās LNAK Kultūras nozares vadītājas I. Purvas darīto, tad, galvenokārt, ir runa par gleznu un grāmatu pārsūtīšanu uz Latviju. Bet kas ar mums te? Vai esam gatavi veikalū slēgt ciet? Vismaz šī raksta autors, kas ar ģimeni dzīvo Kanadā, nav gatavs to darīt. Mums ir jārūpējas arī par mūsu turpmāko pastāvēšanu Kanadā!

Un rezolūcija gadu no gada nostādīt LNAK sesijas datumu tā, lai nav tā, kā šogad, kad sesijas datums sakrīta ar Mātes dienu, guva lielu atbalstu. Līdz šim LNAK nogaidīja, kamēr ALA un DV nostādīja savus datumus un tikai tad skatījās, kādas iespējas paliek. Tagad nākamā sesija būs aprīļa sākumā, atskaitot, ja tad iekrīt Lieldienas un Klusā nedēļa, kad to rīkos marta beigās.

Skolas

Jau otro gadu pēc kārtas LNAK padomes vairākumna nostāja pret latviešu skolām ir īpatnēja. Tāpat kā Latvija Amerikā, skolēnu, iepretim abonementiem, skaits samazinās. Toties nevar atbilstoši samazināt skolotāju skaitu un līdz ar to summas, kas tiek izdotas skolotāju algām un honorāriem. Samazinās vietējās izglītības pārvaldes atbalsts. Pirms vairākiem gadiem Totonto Latviešu Biedrības Sestdienas skola bija spiesta pārnākt uz Latviešu centru, jo līdzšinējās skolas telpas vairs nebija pieejamas par brīvu. Toronto latviešu skolai "Valodiņa" vietējā pārvalde agrāk sedza 3 skolotāju algas, tagad 2. Rezerves dīst, skolu valdības cīnās balansēt budžetus un vecāki arvien vairāk maksā tiešā un netiešā veidā.

1999. padomes sesijā ar lielu balsu vairākumu tika noraidīts ārkārtējs \$ 20,000.- atbalsts 6 Kanadas latviešu skolām - 3 Toronto, pa 1 Hamiltonā, Otavā un Montrealā. Atskanēja skaļi vārdi - ka manā laikā es pats par to maksāju, lai tagad vecāki arī dara to pašu. Savādi bija tas, ka 23 par un 8 pret balsojums sakrīta ar to padomes locekļu skaitu, t. i. 8, kam ir bērni skolas gadu vecumā. To ievēroja Toronto Latviešu Tautas Augstskolas (TLTA) valde (kuŗai ir pakļauta Toronto latviešu ģimnazija) savā 2000. g. aprīlī izsūtītā vēstulē padomes locekļiem, viņus aicinot skolām piešķirt lielāku atbalstu.

Šogad rezolūcijas par atbalstu skolu programmām un grāmatām izraisīja līdzīgas debātes. ALA izstrādātās mācību programmas "Sveika Latvija" ievēšanai tika noraidīti pieprasītie \$ 5,000.-. "Sveika, Latvija" ietvaros bērni vecākā pamatskolas klasē un jaunākās vidusskolas klasēs mācās par Latvijas vēsturi un ģeogrāfiju, iepazīstoties ar šodienas Latviju. Vasarā tiek organizēts brauciens bērniem uz Latviju. Kas gan būtu labāks jauniešu latviskai audzināšanai, kā apmeklēt Latviju, būt tur, kur vairums cilvēku runā latviski, būt tur vietās, par kuŗām tika mācīts skolā, būt tur, kur mūsu sarkanbaltsarkanais karogs ir valsts karogs un "Dievs, svēti Latviju" ir valsts himna.

Bet nē, no delgātu vietām atskanēja iebildumi! Mēs neiesim bērniem atbalstīt izprieceas braucienus uz Latviju! Nelīdzēja, ka tika aizrādīts, ka \$ 5,000.- nav domāts braucieniem, lai gan jāpiemin, ka ASV sabiedrība par tiem maksā, bet drīzāk programmas un materiālu ievēšanai Kanadas latviešu skolās. Cik bērniem tad \$ 5,000.- varētu segt ceļojuma izdevumus? Vienam? Diviem? Liekas, ka loģikai nav vietas LNAK padomes sesijās.

Izglītības nozares izaicinājums ir veidot ko paliekošu. Nepietiek ar gadskārtējām aptaujām un skolotāju semināriem. Šodien piemērotu latviešu valodas mācību grāmatu izdošana ir prioritāte. Padomes sesijā piešķīra Izglītības nozarei \$ 5,000.- pieprasīto \$ 20,000.- vietā, risināt mācību grāmatu jautājumu, virzot to globāli PBLA ietvaros vai sa-

darbojoties ar Latvijas Izglītības ministriju. Izmantojot ALA un LNAK pirms dažiem gadiem no jauna izstrādāto latviešu valodas mācību programmu. Ir jāraksta jaunas grāmatas vai jāpāraksta Latvijā izdotās grāmatas atbilstoši latviešu skolu vajadzībām - dažādiem vecumiem, dažādiem līmeņiem - kopējs izejpunkts skolotājiem, bērniem un vecākiem. Ir maz cerību, ka šādu darbu varētu veikt brīvprātīgi. Būs jāiesaista autori un tiem jāmaksā, un, lai gan jāapsveņ Internets, lēti izplatīt mācību vielu, grāmatas cietos vākos ar krāsām ir vēlamas.

LNAK padomei būtu nopietni jāpārdomā, kāpēc šī nostāja pret skolām, pret jaunatni. Latvijai Amerikā, Melnāi grāmatai, Lestenes kapiem, Brīvības piemineklim - tiem nauda ir, pat lielas naudas summas! Bet skolām? Kapi un pieminekļi ir atbalstāmas lietas, bet ar tiem vien mēs neuzturēsim latviešu sabiedrību Kanadā!

Par vēstures mācību grāmatu

Karstākas debates jau kārtējo reizi izraisīja PBLA atbalstītā A. Tomašūna un G. Kurlovica vēstures grāmata, kuŗas pirmais sējums tika izdots 1999. g., bet otrais sējums tiks iespiests 2000. g. Pirms padomes sesijas dažiem padomes locekļiem bija iespēja iepazīties ar otrā sējuma manuskriptu. Tika aizrādīts, ka manuskriptā ir vairākas kļūdas, kā arī saturs, kas nebija pieņemams, piem., A. Novika oficiālās biografijas ievietošana (tiem, kas ar pirmo sējumu nav iepazīnušies - grāmatā bez autoru teksta ievietoti daudzu oriģinālo dokumentu teksti, dodot skolēniem iespēju ar tiem iepazīties un pašiem nākt pie secinājumiem), kā arī Saeimas okupācijas deklarācijas neievietošana.

PBLA priekšsēdis A. Ozoliņš norādīja, ka viņš šīs lietas ir pārrunājis ar autoriem un ka manuskripts, uz ko vairāki padomes locekļi norādot, esot novecojis un faktiskās kļūdas tagad esot labotas. Toties Novika biografija paliek, jo, pēc autoru domām, tā esot rakstīta tipiskā padomju žargonā, tā atspoguļojot padomju laiku melīgo propagandu un studenti to neņemot nopietni. Okupācijas deklarācijas tekstu publicēšot vēl atsevišķā sējumā kopā ar citiem dokumentiem, kuŗiem neesot bijusi vieta pašā grāmatā. Jāņem arī vērā, ka Aijovā, ASV, dzīvojošais vēstures profesors un vēstures mācību grāmatu autors prof. A. Plakans, PBLA aicināts, ir revidējis manuskriptu un to atradis par pieņemamu. Nevietā bija dažu delegātu skaļāki komentāri, apšaubot prof. Plakana kompetenci.

A. Ozoliņa paskaidrojumi apmierināja vairumu padomes locekļu, kas nolēma tālākas debates atlikt. Balsojuma rezultāts izraisīja asus starpsaucienus, bet, pateicoties padomes priekšsēža A. Budrēvica korektai vadībai, netika pieļauts par šo lietu debatēt, kad lēmums ir jau pieņemts. Tikai vēlāk noskaidrojās, ka ar to lietas nav beigušās.

17. maijā, dažas dienas pēc padomes sesijas LNAK pārstāvji PBLA valdē - T. Kronbergs, V. Plūdons un J. Mežaks nosūtīja komentārus un vērtējumus par vēstures grāmatu PBLA valdei. Vēstulē netika norādīta padomes sesijas nostāja, bet tajā vietā ir teikts, ka "latviešu sabiedrībā radies satraukums par dažām kļūdām un nepilnībām". Bez faktiskiem komentāriem tika rasti metoloģijas jautājumi par grāmatā ievietotiem dokumentiem un tālākiem paskaidrojumiem, par kuŗiem sesijā netika celti iebildumi.

Un tad atkal pāris dienas vēlāk - 20. maijā, J. Mežaks PBLA valdei pārsūtīja torontieša T. Puisāna vēstuli, kuŗā grāmatas metoloģija tiek raksturota kā divaina un beigās tiek teikts, ka manuskriptu jāpāraksta. J. Mežaks saka: "T. Puisāna prasība ir ļoti radikāla - viss manuskripts ir jāpārstrādā - bet tā būtībā saskan ar mūsu ieskatiem, ka jāizlabo nevien uzrādītās kļūdas un jāapvieno vairāki papildinājumi, bet arī viss manuskripts ir rūpīgi pārbaudāms un rediģējams."

Tāpat LNAK pārstāvji PBLA valdē rikojas paši uz savu roku, ignorējot padomes lēmumu.

Mazliet par naudu, t. i., par LNAK līdzekļiem

1999.-2000. darbības gadā LNAK valde pieņēma lēmumu, ka nauda turpmāk netiks ieguldīta "mutual" fondos (t. i., akciju un vērtspapīru fondos) un ka finanču padomdevēju grupa nav vajadzīga. LNAK pirms pāris gadiem, tā laika valdes locekļa P. Brauna ieteikumā, no apmēram \$ 650,000.- kapitāla ieguldīja \$ 50,000.- "mutual" fondos, lai iegutu vairāk peļņas, kā to būtu devusi Latviešu kredītsabiedrība Toronto, kur līdzekļi krājās. Un tā arī bija. Divu gadu laikā "mutual" fondu ieguldījumu peļņa bija ap 20%.

Ir bieži runāts, ka ar mūža biedru iemaksām ir jānodrošina LNAK nākotne. Bet tagad, kad ar ieguldījumu augļiem mēs varētu segt lielu LNAK budžeta daļu, tas netiek darīts un mēs samierinājamies ar trīsreiz mazāku ieguldījuma peļņu, pat ja pieskaitām papildus kredītsabiedrības ziedojumus LNAK.

Izskanēja doma, ka LNAK ir jāatbalsta Toronto latviešu kredītsabiedrība, ka nevarot riskēt sabiedrības naudu "mutual" fondos, jo tie saistīti ar akciju tirgu. Bet diez' kāpēc mēs rīkojamies konservatīvāk ar sabiedrības naudu, nekā ar mūsu pašu, piemēram, personīgiem pensiju fondiem? Neviens pat nedomātu vecumdienām krāt naudu bankā. Diez' kāpēc ALA un PBLA to arī nebaidās darīt? Un diez' cik kredītsabiedrība turpmāk papildus ziedos LNAK darbam jeb vai ziedojumi aizies citām organizācijām un pasākumiem?

Noslēgums

Šī raksta autors ir izteicies kritiski par LNAK darbību un par šī gada padomes sesiju. Toties kā LNAK patreizējās padomes loceklis, kas bija LNAK valdes loceklis 10 gadus, no tiem 3 LNAK valdes priekšsēdis, kā arī 7 gadus LNAK pārstāvis PBLA valdē, ir pārliecināts, ka LNAK ir nozīmīga.

Kanadas latviešiem vajag spēcīgu centrālo organizāciju, kuŗas darbībai ir jābūt lietišķai, mērķtiecīgai un ar panākumiem. LNAK izaicinājums ir nodrošināt arī turpmāk rosigu Kanadas latviešu dzīvi, kā arī ar Kanadas valdības atbalstu veicināt Latvijas atplaukšanu un izeju Rietumu pasaulē.

LNAK ir jābūt vienojošam spēkam visiem Kanadas izcelsmes latviešiem, vienalga, kur Kanadā viņi dzīvotu, vienalga, kur viņi būtu dzimuši, kad Kanadā ieceļojuši, vai cik labas būtu viņu latviešu valodas spējas. □

Viesturs Zariņš

CERĪBU BURA JŪRKALNĒ

Jūrkalne ir viens no mazākajiem pagastiem Latvijā, kuŗš atrodas Baltijas jūras krastā starp divām ļoti perspektīvām ostas pilsētām - Ventspili un Liepāju. 13 km garumā pagasta teritorija stiepjas smilšaina un mazapdzīvota jūras pludmale, kuŗa ar katru gadu kļūst iecienītāka - tuvi un tāli ciemiņi brauc apskatīt Jūrkalnes pludmales lepnumu - brašo stāvkrastu, izbaudot dabas daudzveidību un vaŗenumu. Jūrkalnes pagasta attīstības programmā videi draudzīga tūrisma attīstība noteikta kā viena no prioritātēm.

Taču II pasaules kara beigās Jūrkalnes, kā arī visa Latvijas rietumu krasta jūrmalā ļaudis pulcējās pavisam citu iemeslu vadītī. Cenšoties izvairīties no dzīves PSRS atkārtoti okupētā zemē, bet nevēlēdamies evakuēties uz kara izpostīto un tāpat padomju okupēto Vāciju, daļa Latvijas pilsoņu centās pa jūras ceļu, kā vienīgi iespējamo, nokļūt neitrālajā Zviedrijā. Braucieni bija ļoti bīstami, jo bēgļus apdraudēja vācu patruļas krastā un jūrā, minas, padomju

aviācija un kuģi, kā arī vētras un citas jūras briesmas, jo pārcelšanās bieži notika bez pietiekamiem degvielas un pārtikas krājumiem, jūrās kartēm un navigācijas instrumentiem. Bēgļu laivu gala mērķis bija Latvijai vistuvākā teritorijas daļa - Gotlandes sala un braucieni visbiežāk sākās Kurzemes rietumkrastā. Par to, ka viena no lielākajām bēgļu koncentrācijas vietām bija Jūrkalne, liecina fakts, ka "Bambaļu" mājās 1944. g. 18. novembrī notika nelegāla Latvijas inteligences pārstāvju sanāksme, veltīta Latvijas valsts nodibināšanas svētkiem. "Bambaļu" mājās bija Latvijas Centrālās padomes organizēto braucien centru mitne.

Laiks piegludina visas brūces, arī šie notikumi šodien varbūt vairs neliekas tik sāpīgi, kā tajās vētrainajās rudens dienās un naktīs, gaidot kārtējo laivu pārpildītajās pagasta viensētās. Gadi iet un laiks dara savu - liecības paliek arvien mazāk, Latvijā fakti un materiāli apkopoti Latvijas Okupācijas muzejā, bet istas piemiņas vietas, kur atbraukt un vēlreiz atsaukt atmiņā šos vēstures notikumus, nav.

Lai situāciju uzlabotu, Jūrkalnes pagasta pašvaldība sadarbībā ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju, apsekojot vēsturiskās bēgļu laivu pārcelšanas vietas, nolēma, ka notikumu piemiņai Pāžu pludmalē (pavisam netālu no Bambaļu vecās mājvietas) uzstādama piemiņas zīme. Tika izsludināts konkurss, uzaicinot tajā piedalīties Latvijā pazīstamus tēlniekus. Konkursā uzvarēja tēlnieks Ģirts Burvis, kuŗa darba devīze ir "Cerība", projekta aprakstā piemiņas zīmes ideju pamatojot šādi: "Latviešu bēgļu piemiņu simbolizējošais tēls ir cerību bura, tautas gara spēka simbols, pārliecība - izdzīvošanas fainomens, kuŗš ved mūs cauri laikmeta mutuļojošām vēstures bangām. Tajā pamanāmā plaīsa ir šķiršanās drāmatisma, pārvaramo grūtību un sāpju simbols mūsu tautas daļai svešumā". Skulpturālais objekts būs 6 m augsts, izgatavots no nerūsoša tērauda monolīta plāksnes, tas būs labi redzams gan no jūras, gan no liedaga, gan no netālā autoceļa Ventspils-Liepāja. Projektu finānciāli atbalsta Kultūrkapitāla fonds, bet fināncējuma piesaīstei ar īeteikuma vēstuli palīdzēja Valsts prezidente Vaira Viķe-Freiberga, kuŗa, iespējams, piedalīsies arī piemiņas zīmes atklāšanā - šogad 10. augustā. Plānots, ka vienlaīcīgi ar piemiņas zīmes atklāšanu durvis vērs arī pagasta muŗeja telpas. Tās būs izvietotas pagastnama pagaidām neizmāntotās istābās, apvienojot pagasta informācījas centra un neliela novādpētniecības muŗeja funkcijas. Jau uzsākti telpu remontdarbi, kas prasa samērā īevērojamus īeguldījumus no budŗeta. Paŗvaldība ir īeīnteresēta jeb kuŗā līdzfināncētājā, arī avīzes lasītājiem īr īespēja veīkt zīedojumu ar mērķi "Jūrkalnes muŗeja īzveīdoŗšanai" (konta numurs 001142042 Ventspils Apvienotajā Baltījas bankā, bankas kods 310101744). Taču vēl prīecīgāki būsīm par cita veīda līdzdalību.

Viena no pastāvīgām muŗeja ekspozīcījām būs veltīta bēgļu laīvu temai. Varbūt arī Jūs varat rast īespēju prāskatīt savus mājas arhīvus, bibliotēkas un kaut ko no tā zīedot šīs ekspozīcījas pilnveīdoŗšanai un papīldīnāŗšanai, jo tikai tā var tapt muŗejs - kopīgi ar sabīedrību. Muŗejam var noderēt viss, kas saīstīts ar šo pagājuŗo gadu traŗēdīju - atmiņu prīeraksti, emīgrācījā īzdotā literātura par pārcelŗanos pāri jūrai un turpmākām dzīves gāītām, līetas, kuŗas saīstītas ar pārcelŗanos, kā arī labas īdejas un īerosinājumī par muŗeju un arī pagasta attīstību.

Pasta sūtījumus var adresēt Jūrkalnes pagasta padomeī (adrese - Krastī, Jūrkalnes pagasts, LV-3626, Ventspils rajons Latvija). Taču vēl labāk, ja Jūs varat savu šī gada Latvījas apmeklējumu plānot augustā, pie tam 10. augustā apcīemot Jūrkalnes pagastu. Šajā datumā, plkst. 10 notīks piemiņas zīmes, bet pēc tam muŗeja telpu svinīga

atklāŗšana, kad arī muŗejā īekārtoto piemiņas ekspozīcīju varēsīt papīldīnāt ar savu īeguldījumu. Pēc šīm atklāŗšanas ceremonījām, uz kuŗām aīcināta arī Valsts prezīdente, vietējā baznīcā notīks aīzlūgums, bet pēc tam pie tautas nāma tīks īedegts atmiņu ugunskurs ar vietējo paŗdārbnīeku piedalīŗanos. 11.-13. augustā turpīnāŗies īkgādējās Zāļu dīenas svinības pagastā.

Tuvāka informācīja par šīm pasākumiem, kā arī par apskates un pānakŗŗoŗšanas īespējam Jūrkalnē, Jūrkalnes turīsmā informācījas centrā (tel. 00-371-3697131), bet ar informācīju par viesnīcām tuvākajā pīlsētā - Ventspīlī var īepazīties mājas lapā www.Ventspils.lv. Pīlsētas informācījas centra tel. nr. 00-371-3622263, e-pasta adrese - tourism@Ventspils.lv Uz tīkŗanos Jūrkalnē! □

Māris Dadzis,

pagasta padomes prīekŗsēdētājs

✉ ✉ ✉ VĒSTULES ✉ ✉ ✉

NOMELNOTIE LATVIEŠU STRĒLNIEKI

Daudz aprakstīti, daŗādi vērtēti, bieŗi nomelnoti un negatīvā gāismā parādīti īr cīldenāko, varonīgāko un drosmīgāko, bet prīekrāpto latvieŗu tautas cīnītāju - dīžo latvieŗu strēlnīeku vīenību darbī un vīņu bezīejas ceļu īzvēle Dīemzēl, vēl šodīen, neskatotīes uz daļu labī īzglītotu, objektīvu un pazīstāmu latvieŗu vēsturnīeku atzīnumīem un prīerādījumiem, kas pārlīecīna, vīenmēr atrodas daŗi, paŗceptī gudrenīeki, kas savā fantāzījā, bez jeb kādīem prīerādījumiem, bieŗi vadotīes no safābrīcēto krieŗu vīltus vēsturnīeku rakstīem, cenŗas apgāzt patīesību un nomelnot tos, kas pelnījuŗi ne tīkai atzīŗānu, bet slāvu, godu un cīldīnāŗānu. Šoreīz tas attīecas uz varonīgājiem, ļāunuma un nekārtību nīdējiem, apzīnīgi maldīnāŗtīem un prīevīltīem latvieŗīem, kuŗu varonību, godīgumu un nelokāmību, daudz labāk par paŗas latvieŗu tautas daŗīem vēstures vīzījīem, saredzējuŗi cīti. Tīkai zēl, ka vēl arvīen daļa no mums nespēj saredzēt un atŗķīrt tumsu no gāismas un patīesību no melīem. Neesmu vēsturnīeks, nedz polītīķīs, tomēr uzdroŗīnos aīzdegt svecī un parādīt mazlīet gāismas tumsas cīnītājiem un maldu ceļu gājējiem.

Vecāis latvieŗu strēlnīeks Jūlījs Salīņŗš, kas jau gadus 20 prīevīenojīes savīem dīzājiem aīzsaules pulkīem, būdāms vēl šajā saulē, tīekotīes ar bījuŗājiem latvieŗu II pasaules kaŗa cīnītājiem - lēģionāŗīem, pats būdāms DV pulkā, bieŗi stāstīja par latvieŗu strēlnīeku traŗīskajām gāītām un vīņīem nepelnīti uzklīetīem nomelnojumiem. Pats, krustodāms raībos un nevīetā nomelnoto strēlnīeku ceļus Dīenvīdkrīevījā un Ukrainā, ar gāīŗu prātu, atklāŗtī, bez aīzspriedumiem un ŗāubām, aplīecīnāja to paŗu, ko atrodām mūsu redzamāko vēsturnīeku un brīvās Latvījas laīka skolotāju, strēlnīeku laīka līdzgājēju grāmatās un stāstos, prīti, ka latvieŗu strēlnīeki, kaut vai sarkanos kreklos, savās sirdīs nesa balto latvieŗa dvēselī. Ļēņīna solījumu, uz vīsu tautu brīvību, brīvu zemi un tautu paŗnoteīkŗšanās tīesībām īespaīdotī, vīņī īzvēlējās labāko no tā laīka īespējam, jo 1905. g. meŗonīgās īzrēķīnāŗšanās savā tēvu zemē nebīja aīzmīrstas. Cīta labāka ceļa vīņīem toreīz nebīja, kā sekot Ļēņīna nepīepīdītīem solījumiem, jo Brestlītovskas mīera līguma rezultātā 1918. gadā vīsas 3 toreīzējās Baltījas prīvinces tīka atdotas Vācījai un 45,000 latvieŗu strēlnīeki nevarēja palīkt Latvījā, jo tur palīcēji 12,500 tīka apcīetināŗtī un nosūtīti uz vācu koncentrācījas nometnēm. Nāīds prēt vācīŗīem jo dīzīļī bīja īegūlīes vīņu sirdīs, tāpat kā cara laīka pārestības. Treŗā un vīenīgā īespēja bīja prīeslīetīes jaunāi, kaut nepazīstāmai, bet daudzsolītājai īdejai - komūnīsmam, kas paŗā sākumā, vēl Ļēņīna vadības laīkā, tīk

**SVEŠVALODU NODAĻA/OTHER LANGUAGES
SECTION**

**MEMORIAL SERVICE FOR JUNE 14, 1941 -
MASS DEPORTATIONS IN THE BALTICS**

This year, the memorial service commemorating the first mass deportations of Baltic peoples on June 14, 1941 to Soviet Russia's Siberia slave-labour and death camps, was held in the Montreal Lithuanian Catholic "Our Lady Gate of Dawn" church. Organized by the Baltic Federation in Canada, Montreal Branch, the arrangements were, in rotation by the Latvian section presided by Andris Spura.

On this very somber occasion, the wonderful acoustics of the Lithuanian church were used to great advantage, with programme where organ, choir and solo music as well as the hymns sung, made a great impression upon those gathered for the remembrance of this terrible event in the history of the Baltics under the Russian occupation.

The service began with the hymn, "By the Babylonian Rivers", during which two Young people, Kaiva Mateus, Latvian, and Paulius Mickus, Lithuanian, carried in a simple commemorative wreath which they laid at the altar.

A Litany was led by Rev. Rasma **Caune** of the Montreal Latvian community, followed by the address by **Andris Spura**:

Why are we here? Why are you here?

- Questions that your Canadian friends may be asking - and even some of your children and certainly your children's children may ask you.

And that is understandable, because they were not born by the fateful night of June 14th - 59 years ago, when Soviet regime arrested from their homes and deported from their homeland thousands of innocent people from the Baltic states. Latvia lost 14,693 of its citizens during that one night. About the same number of innocent people were lost to Lithuania and Estonia.

It is incomprehensible to just about any one in the free world to be able to understand this fact! But, it happened.

What was the crime these people had committed to deserve this punishment?... NONE! At least not any crime, that free world calls a crime. They were the cream of the intelligent citizens of these countries - and their

crime was just that - they were professors of universities, ministers of Latvian government, teachers and even ordinary farmers and workers. And that was their crime - according to Soviet government - they were the intelligencia of the Baltic states!

And this fact, that ordinary educated citizens of a country may understand the soviet system of brutality and falsehoods - was their crime. Therefore - they must be eliminated or neutralized, so the Soviet government decreed.

As I mentioned to you previously, arrest and deportation of nearly 50,000 people in one night is incomprehensible! If it was not such a cruel and tragic event, it would stand in the Guinness book of records as the ultimate tragedy in the world.

Nearly all families in the Baltic states lost a close family member or an acquaintance during this horrible night. And, since the regain of freedom by the Baltic states the horror of the deportees, their suffering and death has become known to us in detail. What we had thought has been confirmed by words from the few of the Lithuanian, Latvian and Estonian citizens, who have returned to their homelands. Older and broken people.

Why are we here?... We are here to remember them, their suffering and the tragedy of the three Baltic states, who lost their better daughters and sons during this one night - June 14th, 1941 - that's 59 years ago.

That is why we are here... - we, who are here understand this - but does the rest of the world understand what happened during this tragic night?... Do your children understand?...

Everyone has heard about the holocaust which claimed millions of lives during 10 year cycle from 1935 till 1945. But, hardly a person, who is not from the Baltic states has heard about the June 14th and subsequent deportations in 1947 and 1949 from the Baltic states. Understandable - yes. Regrettable and deplorable - equally YES.

We, the people of Estonia, Lithuania and Latvia, who personally saw and survived that fateful night 59 years ago. We remember this tragedy... but even in our minds it is slipping in the past. And that is also a tragedy.

1. Clergy (from right to left): rev. Rasma Caune, Father Kazimieras Ambrasas S. J., and Rev Heino Altosaar. 2. Three musical contributors at he Commemoration Service: from Latvia, young organist Natālija Indrušaitė, Lithuanian church organist and Choir Master Laurento Djintcharadze, and soloist Rev. Rasma Caune. 3. A part of the congregation gathered.

We can not influence the world's opinion, but we can and MUST acquaint our children and the rest of the world of this human tragedy and of this tyranny so that it never happens again. Is this a difficult task - YES! But we - you and I - we must do it - we owe it to the thousands of innocent Baltic people who were arrested and deported that night - 59 years ago. -

Interspaced with the music were short prayers by each of the 3 ministers from the Montreal communities followed in each case with the singing of the corresponding national anthem. Rev. Heino **Altosaar** spoke for the Estonians, Father Kazimieras **Ambrasas** for the Lithuanians, and Rev. Rasma **Caune** for the Latvians. The Lithuanian Church mixed choir under the direction of organist and choirmaster Lavrento **Djintcharadze** led the singing of the National anthems, with impeccable pronunciation in all three languages - very impressive! The Lithuanian choir as well sang four songs in fine voice.

The organist Mr. **Djintcharadze** handled the organ accompaniment for the service, the hymns and choir presentation. As well, a young Latvian organist Miss Natalija **Indrušaitė**, who is in Montreal for a musical competition, presented a rendition of Latvian organ music "Tautas dziesmu virkne", which was very much appreciated, especially with the fine acoustics of the church.

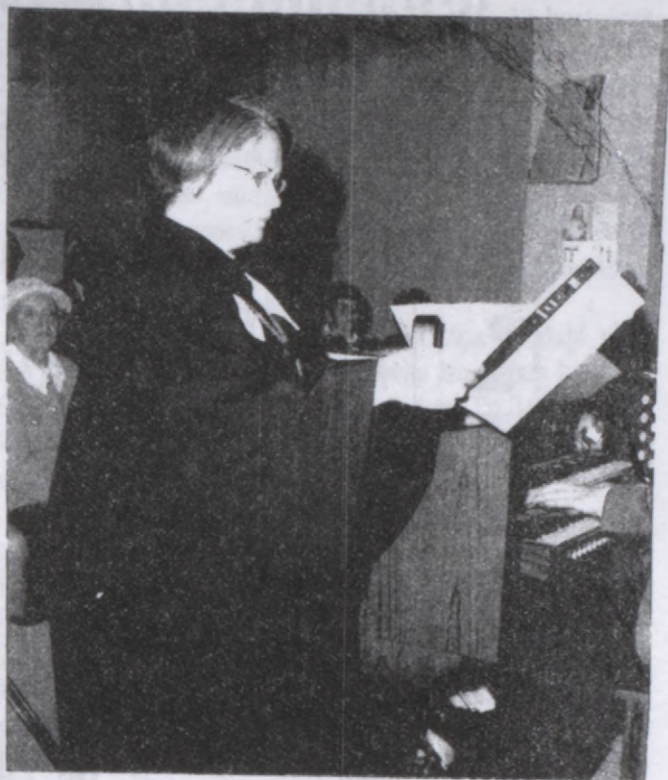
Natalija Andrušaitė

To close the commemorative service, Rev. Rasma **Caune** sang the Lord's Prayer, in English, by Albert Hay Malotte, and each note was crisp and true - with an excellent voice in perfect form, this was another high point of the service, and provided clear contemplation for those gathered, as this wonderful music wafted down over them from the organ loft.

The commemorative service closed with the Benediction by Father Kazimieras **Ambrasas** and with the singing of the Canadian National Anthem, "O Canada".

Everyone came downstairs for coffee and cakes in the church hall, after the service. Which provided a welcome opportunity for Baltic people to get together. Around 150 people attended and it is hoped that next year, the Baltic Federation will again hold this service at the Lithuanian church, with its exceptionally good acoustics.

To commemorate with music provides a beautiful service of remembrance, which it was, in every way. Perhaps music provides a crystal clear counterpoint to the

The Lord's Prayer sung by Rasma Caune

inconceivable, the manifest evil of mass deportation, where so many families were torn apart and lives shattered. It is never to be forgotten that such actions took place. We, as Christians do not seek vengeance, but it would be time for the Russians to acknowledge clearly what they did to the family-life and individuals of so many nationalities in Eastern Europe.

Reporting and photos by

J. J. Raudsepp

THE 12th WORLD CONGRESS OF ANAESTHESIOLOGISTS

The Congress took place from June 4 - June 9 at the Montreal Congress Center. Delegates to it were sent from more than 150 countries in the world and several thousand attended. Accommodation was in the hotels and private. Excellent transportation was provided to and from the Congress Center.

Latvia was represented by Professor and Head of the Dept. Anaesthesiology - Reanimatology of the Riga Stradin University **Indulis Vanags** and the president of the Latvian Ass. of Anest., Latvian Medical Academy, Dean Dr. Anthonina Sondore. There were 3 other participants.

The group made a large poster presentation on June 5 - "Continuous Medical Education in Anaesthesia and Intensive Care in Latvia. Help and Cooperation From WFSA, European Academy of Anaesthesiology and Foundation for European Education in Anaesthesiology." (A reduced version of this poster is presented on the next page. - Ed.). It received favourable comments from many participants of the Congress.

All Latvian participants were very satisfied with the proceedings of the Congress and much gratified that they were asked to study the state of Anaesthesia in the Eastern Europe and present a document of this study at the next World Congress.

The local hosts for the Latvian group were Alma Gūtmanis, rev. Rasma Caune un Mārtiņš Štaubers. Some were introduced to the Laurentians, others visited the Latvian Center in Lachine. All had a good time.

-Ed.

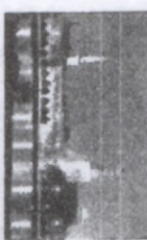

Continuous Medical Education In Anaesthesia And Intensive Care In Latvia. Help And Cooperation From WFSA, European Academy Of Anaesthesiology And Foundation For European Education In Anaesthesiology

A. Sondore

Latvian Association of anaesthesiologists and reanimatologists
Latvian Medical Academy, Riga, Latvia

Latvia and Latvian association of anaesthesiologists and reanimatologists (LAAR).

General information: LATVIA is in northern Europe, across the Baltic sea and to the south of FINLAND. It is one of the three Baltic States.
Population - 2 389 000
Area - 64 000 sq km
Population density - 36/sq km
Capital - Riga (population 840000), founded in 1301 AD.
Political system - parliamentary republic
After various occupations (Germans, Swedes, Danes, Poles and Russians) Latvia becomes independent on November 18th 1918 and was a free country until 1940. Latvia declared its independence from the Soviet Union on May 4th 1990.

The development of anaesthesiology and reanimatology (intensive care) in Latvia. Before 1957 there were no specialists in anaesthesia (A) and intensive care (IC).

- 1960 - number of trained anaesthesiologists - 14
- 1960 - first Department of A/IC was created in Bistradin clinical university hospital
- 1961 - the first emergency resuscitation team in Riga Medical Emergency Station was created
- 1969 - the first postgraduate course of A and IC was created in Riga Medical Institute
- 1965 - number of trained anaesthesiologists - 63
- 1966 - Latvian Society of Anaesthesiologists-Reanimatologists was formed and headed by professor George Andreyev
- 1969 - number of trained anaesthesiologists - 138 (1:13500), number of trained nurses-anaesthetists - above 400
- 1973 - Latvian anaesthesiologists hosted the 3-4 USSR congress of anaesthesiologists-reanimatologists
- 1979 - number of trained anaesthesiologists - 897
- 1980-1990 duration of training in specialty - 8.5-10 months, 9 years
- CME in specialty in Moscow, Leningrad, Kiev, Minsk, Advanced Training Institute and in Riga Medical Institute
- Since 1991 - duration of training in specialty 4 years.
- 9000 - number of certified anaesthesiologists-reanimatologists - 339 (1:39 10 000).

Help and cooperation from European bodies in CME in anaesthesia, intensive care.

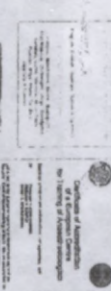
1. WFSA, European Regional Section.
Nr. EU organization
2. European Academy of Anaesthesiology (EAA)

Help received

Nr. of anaest. In-volved in CME/year
1995, Latvia - 1st Refresher Course in Anaesthesia, Intensive Care for Baltics: 150
1996, Estonia - 2nd Refresher Course for Baltics: 77
1997, Lithuania - 3rd Refresher Course for Baltics: 50
1998, Latvia - 4th Refresher Course for Baltics: 156
1999, Estonia - 5th Refresher Course for Baltics: 70
2000, Lithuania - 6th Refresher Course for Baltics: 38
2001, 7th Refresher Course will be held in Latvia

1999 - cooperation with EAA was established.
1999 - professor D.Thomson (President of EAA) professor J.Zarab (Chairman of the Examination Committee of EAA), professor A.Spencer (Edinburgh) attended and World Latvian Physicians Congress as guest-lecturers.
1997 - Riga Centre for EDA Part I and ITA was created with the support and assistance of professor J.Zarab.
1997 - 13.3% of candidates passed EDA Part I exams (8 from 15).

1998 - 100% of candidates passed EDA Part I exams (5 from 5).
1999 - 75% of candidates passed EDA Part I exams (3 from 4).
1998-1999 - 100% of candidates passed EDA Part II exams (3 from 3).

In Latvia there are 3 members of EAA, 3 diplomates of EAA. The Aims and Objectives of education and training in anaesthesiology and intensive care of EAA are included in Latvian postgraduate teaching programme in anaesthesiology, intensive care.

EAA and Association of anaesthetists of Great Britain and Ireland (AAAGBI) helped LAAR with teaching literature and guidelines in anaesthesia, intensive care.

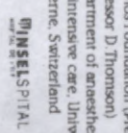
Hospital Recognition Programme (Sept 1999). Clinic of Anaesthesiology and Reanimatology of Bistradin Clinical University Hospital (Riga) was certified as a European Centre for training of anaesthesiologists until 1st January 2003.

3. Foundation for European Education in Anaesthesiology (FEEA)

1999 - Latvian Regional Centre of FEEA was created with the support and assistance of professor Ph.Schroepfer (Lille, France).
1999, September - the first group of anaesthesiologists (55 physicians) participated in 1 Classical Course (regeneration, thorax, head, and neck surgery). Among guest lecturers there were: professor Ph.Schroepfer - President of FEEA and Patron of Latvian Centre, professor B.Dureuil (France), professor M.Spyrov (Germany), CENSA, Dr R.Lack (UK, WFSA).
Since 1998 LAAR receive "Annales Françaises d'Anesthésie et de Réanimation"

4. Hypnos Foundation (President professor D.Thomson), Department of anaesthesia and intensive care, University of Berne, Switzerland

Help received

1998-1999 - donation of Sfr. 50 000 for the improvement of the quality of teaching of anaesthesia, intensive care in Bistradin clinical university hospital (Riga).
Criteria: a) pass of EDA Part I - 3 anaesthetists, Part II - 1 anaesthetist; b) certification of Clinic of anaesthesiology/reanimatology as a European Centre for training of anaesthesiologists.

5. ESRA

Help received

Funding for guest lecturers / clinical teachers in DA.
1998 - 1 Latvian national zonal ESRA conference.
2000 - 1 Baltic zonal ESRA conference.

6. EACTA

2000 - Grant for participation in congress.

7. Scandinavian foundations

1998, 1999 - Grants for participation in Scandinavian congress of anaesthesiologists in Berzelius symposium.

8. Karolinska hospital (Stockholm, Sweden) Department of anaesthesiology, intensive care (Head - prof. S.Lindahl) Prof. T.Gorth

1997 - 2000 - Donation of textbooks and magazines

9. SOROS Foundation

1999 - 2000 - Grants for participation in seminars in Zalburg and Vienna.

10. Industrial corporations

Grants for participation in congress, organization of ABBOTT Astra-Zeneca, B.Braun, Dräger, Borex-Chimeda, Glaxo-Wellcome, Instrumentarium and others.

Conclusion.

Results from this study indicated that help, cooperation and collaboration between national society and different European bodies and personalities promotes the improvement in continuing medical education in anaesthesia and intensive care, as well as in quality of postgraduate teaching and learning. Our cordial thanks to them all.

SVĒTĀJUMS UZ BRAZĪĻU

III

Sakarā ar to, ka šoreiz MLB Ziņotāja numurs ir jā-sasteidz, lai tas varētu iznākt laikus, galīgais nobeigums šim ceļojuma aprakstam būs vēl jāturpina arī nākošo reizi. Šoreiz gribu Jūs iepazīstināt ar pāris foto kopijām (mazliet pamazinātām) no grāmatas "Priežu kalnu Roze", kas drukāšanai J. W. Steffenhagena un dēla drukātavā, Jelgavā, nodota 1885. gadā, bet izdota 1886. gadā, arī Jelgavā. Nākamās lappuses pirmajā slejā redzama grāmatas titullapa un 48. lappuse, kurā atrodams arī viens zīmējums, kas raksturo tā laika drukāšanas tehniku. Teksts ir vecajā ortogrāfijā. Valoda skaidra. Darbam 24. nodaļa.

Grāmatai vēl otra daļa - "Selta-juhmallas warmahks", ko latviski no vācu valodas sarakstījis J. Kalniņš, un tai ir 5 bildes. To 1898. gadā drukājis H. Allunāns, Lielajā ielā 21, Jelgavā, bet apgādājis J. Šablovskis, Katoļu ielā 9, Jelgavā, un Skārņu ielā 6, Rīgā, 1898. gadā. Stāstam par Rietumāfrikas nēģu dzīvi 13 nodaļas un 106 lpp.

Abas grāmatas iesietas vienā. Jāpieņem, ka tās uz Jaunodesu atveduši pirmie ieceļotāji Brazīlijā. Lai bibliotēkas grāmatas saglabātu, tās visas iesietas līdzīgos vākos. Acīmredzot, ir bijis kāds veiksmīgs šī amata pratējs, kam šis pienākums uzticēts. Kāpēc tieši šādi darbi šie nonākuši, grūti zīlēt. Tāpat to, cik reta šāda grāmatīņa varētu būt. Katrā ziņā, tā pievērsa manu uzmanību.

Preeschu kalna Rose.

Stahls,

To wezeem un jauneem Brihwi tulkojis

K. Stahlbergs.

Ar bildēm.

(Otra druka.)

Zelgavā 1886.

Atgahdats un dabujams pee J. Schablonsky, Katoku eelā № 9.

— 48 —

Rihts bij jauks, faule Alti spideja un wehščeh lehni puhta, it la spirdsinadams. Bruneneekam, kad tas no tumšča zeetuma atkal isgahja flaidrā gaisā un faules gaismā, bij tā ap šrds, it la buhtu eegahjis debesīs. Winšč fajija: „Mj Deewš, kad mironeem tik weegli un mihlīgi, tad labpraht jaweh-lās mirt!“

Rose tam atnesa brofasi gahrdu un spehšigu gašas supi un nolika dahrsā kaltā apalšč lagšdas uf galda. Wina fajija, la tehws warot wišu deenu te padšihwot flaidrā gaisā. „Labpraht es wišu deenu, tehws pee tewiš paliktu, bet man daudš steidsamu darbu, kas japastrahdā. Tatšču alasč pehš tewiš luhlošču.“ Wina nu steidsās projam, bet tehws par jauku rihtu preegadamees, staigaja pa dahrsu ščurp un turp. Saules siltums wina la no jauna atšihwinoja. Winšč raudadams Deewu flaweja par fauli un wehl wairak par fawas meitas mihlestitibu un fajija: „Mihlestiba ir ta ihstena faule; bes tahš wifa pafaule buhtu tumščš behdu tulfnešis.“

Rose ari pušdeenā šagahdaja tehwm labu ehdeenu, tad pa deenu waj dešmit reises, bet ik reis tikai ihšu brihdu winau apmekleja un wakarā, laut gan ar gruhstu širdi, to weda atpalak zeetumā. Bet la winšč brihnejas, kad tur eegahja! Winšč domaja, la Rose to eeweduse lahda piš istabā. Seenās un greesti, kas papreekšč bij peleki la osola miša, tagad bij balti mahleti un farsā deenā ari pilnīgi iščuwuščhi. Pat nejaušs almina plahns bij ar baltām smiltim aplaišts. Gruschi un nahtas, ar to logs no ahrpufes bij aisaudšis, tagad bij nost un fila debesīs it gaischi un mihlīgi spideja pa nomasgatām logu ruhtem eelščā. Gulu weetā bij friščhi salmi eelitti, pahr teem baltš tihš palags pahrklatš, galwgalā mihlstš spiltwens, kas lds šchim ...wišam truhka un apšegai jaunš, bees un mihlstš dekiš. Galds bij pahrklahtš ar baltu galbautu un tam wiršā šahweja traušs ar smarščigām pušem. Drehgna un nejauka smaka bij suduse un mihlīga pušu smarščča peepildija zeetuma istabu. Bruneneekš nu preegigs fajija: „Mj žil daudš preeka tu man dari! Pateesiba, la behrnu mihlestitiba spehš wezaleem dšihwibas žeku ar pušem aplaišt; mihlestitiba war zeetumu pahrwehrst par paradisi.“

Kad winšč apluhloja balti nomahletuš muhrus, tad fajija: „To tatšču weena nespehji isdarit. Kur tew mana

Manās rokās nonāk arī krājums "Jaunais Lihdumnieks 1937", kuŗa atrodamas visas šā gada 12 burtnicas. Žurnālam par rakstu vaditāju darbojas J. Rosenbergs. Nav minēts izdevējs, nedz arī kur tas iespiests. Tā kā saņemtu to Vārpa drukātavā, jāpieņem, ka tas izdots un iespiests tur. Interesanti atzīmēt, ka vēl 1937. gadā lietota vecā ortogrāfija. Vairākos numuros nodaļa "Latvijas pilsoņiem Brazīlijā", kuŗā aprakstīta prezidenta Kārļa Ulmaņa dzīve un arī Latvijas saimnieciskais stāvoklis. Katrā burtnicā daudz un dažādas nodaļas.

Decembra numura "Jaunības Dārziņa" nodaļā uzziņām, ka 1937. g. 16. oktobrī Rionovas jaunatnes biedrība atzīmējusi savus 40 pastāvēšanas gadus. To 1897. g. 16. oktobrī organizējis sludinātājs Jānis Inķis, kas tajā laikā šajā latviešu apmetnē darbojies.

Raksta autors W. K. raksta: "... jāatzīmē lielais viesu skaits. Lai gan biedrībā ir tikai 44 biedri, tad tomēr mūsu sapulces telpa jeb, kā mēs to saucam, baznīca, kuŗā ir vairāk kā 150 sēdvietu, bija pilna. Bez jau minēta sūtņa no Nova Odesas (Emila Veidemaņa), bija viesi arī no Lagunas, Urubisijas, Milusijas, Orleanas un Florianopoles. Laba daļa no šiem Rionovā pirmo reizi. Ieejot izpušķotajā sapulces telpā, starp palmu lapām uz baltās sienas redzam lielu zaļu no pinumiem taisītu 40.

Brālis K. Zibergs, apsveicot jaunatni no draudzes, starp citu, saka: "Šis numurs gan liekas mazs, bet tāds viņš patiesībā nav. Padomāsim tikai: biedrība pastāvējusi 40 gadus un katru gadu vienu dienu svinējusi svētkus. Tā tad kopā 40 dienu svētki vien, tas ir vairāk nekā vesels kalendāra mēnesis. Tā tad patiesībā šis numurs ir ļoti liels..

Atceroties biedrības dibinātāju J. Inķi, visa sapulce nolemj tam nosūtīt apsveikuma telegrammu.

Vēl šais svētkos var ievērot, ka vecie dziedātāji, kuŗi, likās, it kā savu laiku būtu nokalpojuši, atkal atradās koŗa sastāvā un palīdz jaunajiem šini gadījumā veikt vienu un otru grūtāku izpildījumu. Un ne vien kori pie dziesmām viņi palīdz, bet arī vēlāk svētku starplaikā, kad viesiem tika pasniegta kafeja ar maizītēm. Brālis Vilis Balodis ar savu laulātu draudzeni Matildi, kuŗi kā vienīgie vēl atlikuši no biedrības dibināšanas laikiem, abi staigā ar paplātēm un apkalpo viesus... (viss rakstīts vecajā ortogrāfijā).

Ko tas nozīmē? Šķiet to pašu, ko mēs piedzīvojam savās apmetņu vietās ārzemēs. Nezinu, cik gadus šis izdevums iznācis. Nezinu, kādi citi izdevumi ir bijuši, bet visos tajos, droši vien, var atrast pa drumstalai no tā laika Brazīlijas latviešu dzīves. Ja visu to varētu saziņēt un sakopot īpašā krājumā, iznāktu interesants izdevums. Šādi ziņojumi raksturojās ar savu vienkāršību, kas liek manīt tā laika dzīves pulsu. Vismaz man tā šķiet, tāpēc esmu to pieminējis. □ /Nākamreiz vēl/ M. Štauers

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBAS
PAKALPOJUMU LIKMES PAR TIEŠU NAUDAS
PĀRSŪTĪŠANU UZ UNIBANKU LATVIJĀ:

ASV/KANADAS	ASV/KANADAS
\$100 - 500	\$8.00/ 10.00
\$501 - 10,000	\$16.00/ 20.00
\$10,001+	\$40.00/ 50.00

Pārsūtījumā adresētā persona var naudu saņemt Unibankas filiālēs visos Latvijas rajonos. Sūtītājam pašam ir jāpaziņo saņēmējam par naudas izsūtīšanu.

Informācija - Jūdzu zvaniet (416) 922-2551, jeb rakstiet
Latvian Credit Union, 491 College Street, Toronto, ON M6G 1A5
Kreditsabiedrības birojs slēgts pirmdienās

NOTIKUMI MONTREALĀ

MONTREALAS PENSIONĀRI UN VANAGI 14. JŪNIJA SAJETĀ.

Atceroties mūsu tautas vienu no tumšākajām un drausmīgāko pārdzīvojumu dienām - 1941. gada 14. jūniju, Montrealas pensionāru saime kopīgi ar DV Montrealas nodaļu 8. jūnija pēcpusdienā bija izkārtojusi atceres sarīkojumu, kuŗā piedalījās ap 70 abu vienību biedri. Saietu atklāja pensionāru v. pr. V. Paegle, nolasot pāris dzejoļus un pieminot šīs dienas nozīmi mūsu tautas mūžā.

Svētbrīdi ar lūgšanu vadīja māc. R. Caune, bet plašāku referātu par izsūtīšanām lasīja Skrastiņu Indulis, pastāstot arī kādas 16 gadus vecas meitenes bēdu stāstu par sevi un savas ģimenes Golgātas ceļu, to papildinot ar Edvarda Virzas, Kārļa Skalbes un Annas Rodes šai dienai veltītiem dzejoļiem. Viņš norādīja, ka izvešanās, pieskaitot čekas pagrabos noslepkavētos un mežos nošautos, tautas zaudējums bija ap 100,000 labāko dēlu un meitu. Ja nu tiem pieliek tik pat daudz zudušo II pasaules karā, latviešu tautas zaudējums tuvinās 1/4 miljoniem cilvēku.

Referents asi kritizēja piemājas avīzītes. Šis neesot ne laiks, ne vieta rakāties pa pagātnes mēslu kaudzēm un meklēt, kuŗš balts un kuŗš sarkans, bet to vietā meklēt attaisnojumus un aizstāvēties pret mūsu tautai nevietā piedēvētiem, nepelnītiem nomelnojumiem no dažādām pusēm, ieskaitot sevis pašus. Aicināja smelties spēku, gudrību un nacionālo apziņu dzejnieces Annas Rodes dzejoli "Manai dzimtenei", kuŗā viņa skausta un izmocīta, badā un salā, lūdz par savu tautu vairāk kā par sevi.

Biedrzine Ilga Strautiņa pasniedza dzimumdienu kartiņas un apsveica jūnijā dzimušos jubilārus: Bernadeti Waldheimu, Emiliju Morris, Astru Bērziņu, Ainu Kabuli, Ilgu Poruku, Mārtiņu Štauveru un Induli Skrastiņu. Neizpalika viņa glāzes pacelšana un dziesma "Daudz baltu dieņiņu..."

Saimnieces cienāja ar ceptiem cāļiem un cepumu klāstu.

Saieta otrajā daļā V. Paegle rādīja videolentā plašo saietu Katskiļos un Ņujorkas jauktā koŗa 25 gadu darba atceres koncertu, kuŗā piedalījās arī Montrealas jauktais koris "Atbalss" ar abiem diriģentiem Andri Gūtmani un Andreju Vitoli, kā arī diriģentiem no Latvijas. □

Skrastiņu Indulis

Gribas jautāt korespondentam, kāpēc viņš ir tik paštaisns un lieto tik negantus vārdus? Vai tā tiek sludināta tautas mīlestība un veidota cieņa pret citiem, kas izteikuši viņam nepieņemamus uzskatus? Vai nu, kritikas dzirnas par to pašu lietu ir jāgriez atkal un atkal, kur vien var tik pie vārda?

Red.

* Iznācis Montrealas latv. Trisvienības ev.-lut. draudzes **Draudzes ziņu 49. numurs**. Tam 20 lappuses 8 foto uzņēmumi un 4 zīmējumi. Tās plaši iztirzā draudzes dzīves notikumus un dod pieturas punktus dažādos jautājumos. Tajā netrūkst informācijas, kas draudzes locekļiem nepieciešama. Citiem vārdiem, plašs, bagāts un labs izdevums, par ko jāsaaka paldies. Ar šo numuru nosegts 4 mēnešu periods draudzes dzīvē - līdz septembrim. Par izdevuma saturu rūpējās māc. R. Caune, par tā salikumu un iespiešanu R. Kalniņš.

R.

* **Trisvienības ev.-lut. draudzes valdes sastāvs** 2000. gadam:

priekšnieks - Andris Spura,
priekšnieka vietnieks - Eduards Auders,
Dāmu komitejas priekšniece - Katrīne Kraulis,

sekretāre - Mirdza Kalacis,
Tērvetes komitejas priekšnieks - Andrejs Vitols,
kasieris - Roberts Kalniņš,
Kasieŗa palidze (izdevumi) - Spidola Zariņa,
Kasieŗa palidze (ienākumi) - Anita Lasis,
LELBA sinodes pārstāvis - Mārtiņš Štauers,
grāmatvedis, inventārs - Miervaldis Peize,
pērminderis - Dags Demandt,
sarīkojumu daļas vadītājs - Valdemārs Paegle,
Draudzes Ziņu sagatavotājs - Roberts Kalniņš,
Draudzes Ziņu ekspeditores - Lūcija Plūme un Mirdza Kalacis.

Revīzijas komisija:

priekšnieks - Arvids Bērziņš,
sekretārs - Jānis Lukstiņš,
locekļi - Ilga Strautiņš un Vera Auders.

Aprūpes komiteja: Mirdza Kalacis, Dags Demandt un māc. R. Caune.

MLB ZIŅAS

* MLB dzīvē sācies 2000./2001. darbības gads. Tas nozīmē, ka MLB biedriem jākārt savi maksājumi par šo gadu: biedru maksas - \$ 15.- un MLB Ziņotāja abonementu maksas, kas nav mainījušās un kuŗas atrodamas izdevuma pēdējā lappusē. Tie MLB biedri, kas vēlas kļūt aktīvi LNAK dalībnieki, var savas LNAK dalības maksas kārtot caur biedrību. Tādā gadījumā tās ir uz pusi mazākas (\$ 10.-, bet pensionāriem \$ 5.-). Lai MLB varētu sūtīt LNAK padomē savu pārstāvi, tai ir vajadzīgi 40 šādi biedri vai LNAK Mūŗa biedri. Lai arī lūdzam visus maksājumus sūtīt kasieri A. Porietei-Bedard. Pamēģināsim būt čakli un nomaksāsim savus maksājumus darbības gada sākumā! Protams, MLB savās rindās vēlas arī jaunus biedrus. Interesenti var pieteikties pie jeb kuŗa MLB valdes locekļa: priekšnieka M. Štauvera, viņa vietnieka un sarīkojumu daļas vad. Roberta Klaiŗes, sekretāra - Konstantīna Čaka un kasieres - Anitas Porietes-Bedard. Gaidām Jūs mūsu saimē! Būtu jauki, ja kāds brīvprātīgi pieteiktos strādāt MLB valdē.

* **MLB Ziņotāja** redaktora aizņemtība dažkārt ir kavējusi izdevuma regulāru iznākšanu. Tas sevišķi notiek tad, kad redaktors ir prom no Montrealas uz ilgāku laiku. Šāda situācija būs šī gada jūlijā. Tādēļ esam pasteiguŗies sagatavot un izdot jūlija numuru jau jūnijā. Un tas no redakcijas darbiniekiem prasīja ļoti, ļoti daudz. Augusta numura izdoŗšana, laikam, tomēr atkal mazliet aizkavēties, un ja redaktoram būs otru reizi jādodas uz Latviju rudenī, tad septembrī/oktobrī, tāpat kā iepriekšējā gadā, būs dubultnumurs. No šādas situācijas, šķiet, nav vairs pasargāts neviens no mazās preses izdevumiem. Un tādas pat problēmas ir lielajai presei. Jūs variet palīdzēt!

Darba slodze redakcijā ir milzīga, jo darbinieku skaits pamazām sarūk. Tādēļ aicinām tos, kas vēlētos pielikt savu roku tehnisko darbu veikšanā, kā salikšanā, izsūtīšanā, pastmarku limēšanā, pieteikties pie redaktora M. Štauvera. Šie nav nekādi smagie darbi un notiek tikai reizi mēnesī. Jūsu atbalsts šajā ziņā būs neizmērojams. Gaidām talkā!

Mūsu izdevums arvien vēl ir populārs un to lasa dažādās pasaules malās, bet it sevišķi Latvijā. Par to esam gandarīti, un tādēļ vēlamies to noturēt visiem saviem spēkiem, bet nezinām, cik ilgi to spēsim.

Vēlam visiem līdzstrādniekiem, lasītājiem un darbiniekiem skaistas vasaras dienas un lūdzam tajās neaizmirst savu izdevumu, kas veidots un celts sūrā darbā! Un ja Jums ir kādi ierosinājumi un vēlmes, dariet tās redakcijai zināmas. Tikai, lūdzam, nerājaties! Tas nosit garu.

Biežāk lietoto Sv. Jāņa igauņu baznīca, kur notiek dievkalpojumi, 4345 Marcil ielā.
Ev.-lut. Trīsvienības draudzes nams - 3438 Rosedale Avenue, tālrunis 489-3224
telpu adreses: Montrealas latviešu sabiedriskais centrs - 3955 Provost ielā, Lašīnā, tālrunis 634-4082

24. jūnijā, plkst. 15:00, Tērvetē, Jāņu jūdzes skrējiens, Montrealas latviešu sporta kluba izkārtojumā.
24. jūnijā, plkst. 16:00, Tērvetē, ligošana no mājas uz māju.
24. jūnijā, plkst. 18:00, Tērvetē, latviešu ev.-lut. Trīsvienības draudzes Jāņu sarīkojums.
25. jūnijā, plkst. 09:00, Tērvetē, latviešu ev.-lut. Trīsvienības draudzes brokastis un kafējnīca.

5. jūlijā, plkst. 16:30, Latviešu centrā, A/S "Bebri" kārtējā sanāksme.
9. jūlijā, plkst. 11:00, Tērvetē, bērnu vasaras nometnes atklāšanas dievkalpojums.
9. jūlijā, plkst. 12:00, Tērvetē, bērnu vasaras nometnes atklāšana.
13. jūlijā, plkst. 11:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības video filmas izrāde.
13. jūlijā, plkst. 13:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības kārtējā sanāksme.
15. jūlijā, plkst. 19:00, Tērvetē, bērnu vasaras nometnes ugunsкура vakars.
16. jūlijā, plkst. 11:00, Tērvetē, latviešu ev.-lut. draudzes kārtējais dievkalpojums.
22. jūlijā, plkst. 19:00, Tērvetē, bērnu vasaras nometnes noslēguma ugunskurs un sveču dievkalpojums.
23. jūlijā, plkst. 18:00, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latviešu ev.-lut. Trīsvienības draudzes dievkalpojums ar dievgaldu.
30. jūlijā, plkst. 11:00, Tērvetē, latviešu ev.-lut. Trīsvienības un Otavas latviešu ev.-lut. Miera draudzes kopējais dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma - p i k n i k s.

2. augustā, plkst. 16:30, Latviešu centrā, A/S "Bebri" kārtējā sanāksme.
3. augustā, plkst. 11:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības video filmas izrāde.
3. augustā, plkst. 13:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības kārtējā sanāksme.
13. augustā, plkst. 11:00, Tērvetē, Montrealas latviešu pensionāru apvienības izbraukums un kopējs dievkalpojums ar otaviešiem.
19. augustā, plkst. 18:00 (pievakarē), Tērvetē, Latviešu ev.-lut. Trīsvienības draudzes Beztalanta vakars.
20. augustā, plkst. 11:00, Tērvetē - Avokas kapos, ev.-lut. Trīsvienības draudzes kapu svētki.
26. augustā, plkst. 09:00-13:00, Draudzes namā, ev.-lut. Trīsvienības draudzes "Garage Sale".
27. augustā, plkst. 18:00, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, ev.-lut. Trīsvienības draudzes dievkalpojums ar dievgaldu.

MLB Z 2000 VII 80

Vēršam Jūsu uzmanību uz faktu, ka nevaram garantēt absolūtu SABIEDRISKĀS DZĪVES LAIKRĀŽA pareizību. Neskaidrību gadījumos aicinām sazināties ar pasākumu organizētājiem. Pavaicājiet!

Šo MLB Ziņotāja numuru izdalām lasītājiem uz rokas 22. un 24. jūnijā pensionāros un Tērvetē. Pārējos eksemplārus nododam Kanadas pasta 27. jūnijā.
Red.

Lūdzam tos lasītājus, kas atzīst mūsu izdevumu par interesantu, iepazīstināt ar to savus paziņas gan šajā krastā, gan Latvijā. Lai mūsu prese varētu pastāvēt, vajadzīgi jauni lasītāji, jo citādi tai draud iznīkšana, pat gadījumā, kad tās izdevumi atzīti par vērtīgiem un vajadzīgiem. Nāciet talkā to iegūšanā, vai nu pasūtinot to saviem tuviniekiem dzimtenē, vai iegūstot jaunu abonementu savā dzīves vietā. Redakcija un lasītāju saime būs par to Jums pateicīga.

Lai arī lūdzam līdzstrādniekus nākamajam MLB Ziņotāja numuram materiālus iesūtīt nekavējoties. Paldies!

Materiāli nākamajam MLB Ziņotāja numuram iesūtāmi nekavējoties!

MLB ZIŅOTĀJA administratorei un MLB kasierei A. Porietai-Bedard, 113 Highgate Ave., Pointe Claire, Que,
Canada H9R 2X5, ☎514-697-6624

Ar šo nosūtu MLB Ziņotāja abonementa samaksu par _____ gadu/iem (\$ 35.00 vai \$ 30.00)	\$ _____
Gaisa pasta piemaksu (ASV \$ 6.-, citos kontinentos \$ 20.-).....	\$ _____
Ziedoju tehnisko izdevumu segšanai	\$ _____
Ziedoju spiestuves uzlabošanai, mašīnu remontiem.....	\$ _____
Dāvinu MLB Ziņotāju.....	\$ _____
LNAK dalības maksu (maksājot caur MLB \$ 10.-; pensionāriem \$ 5.00).....	\$ _____
MLB biedru maksu par 2000./2001. darbības gadu (\$ 15.-)	\$ _____
Ziedoju Montrealas latviešu biedrībai	\$ _____
Ziedoju Kopējam svētku sveicienam	\$ _____
Čekli rakstāmi uz Montreal Latvian Society vārda	Kopā \$ _____

(Maksātāja vārds, uzvārds, adrese, pasta koda, tālruna numurs) (paraksts)

**Goliger's
Travel**
SINCE 1955

Kravis Travel Services Ltd.

- Ceļojumi uz Latviju
vīzas, lidojumi,
auto īre un viesnīcas

*Ari ceļojumi uz citām eksotiskām
salām un kontinentiem*

Jūsu pārstāvis Jānis Kravis
(416) 322-7414

191 Eglinton Avenue East, Suite 308
Toronto, Ontario M4P 1K1
Fax: (416) 322-7315

 LATVIA TOURS
Kanādas un Amērikas pārstāvji

1-800-268-7442

Tagad Rīgā!

**Hotel
MĀRA**

Kalneciema ielā 186, Rīga, Latvija LV-1046

Telefons: 011 371 7901316

Fakss: 011 371 7901315

- * 24 modernas istabas
- * Restorāns un bārs
- * Konferenču telpas
- * Lidostas busiņš

Rezervācijas Kanādā:

613/521-7100 (telefons, vai fakss)

epasts: mara@mailbox.riga.lv

timeklī:

www.bestwestern.com/thisco/bw/91301/91301_b.html

COLLINS CLARKE
MACGILLIVRAY
WHITE

Funeral Directors

- 5610 Sherbrooke St. W.,
Montreal — Business Office
514 - 483-1870

FLOWERS
by
Laryanna

Laipni lūdzam visus sarīkojumu rīkotājus - draudzes un organizācijas iesniegt ziņas Sabiedriskās dzīves LAIKRĀDIM rakstiski. Tāpat arī visus paziņojumu un pateicību tekstus. Lūdzam rakstīt uz pilnas loksnes. Ja Jums ir iespējams paziņojumu tekstu sagatavot iespiešanas kārtībā, būsim par to pateicīgi. Lūdzam šādus tekstus nesalocīt, jo locījums varētu tos sabojāt. Rakstos lūdzam ievērot dubultrindu atstarpi.

MLB ZIŅOTĀJS / ISSN 0227-2433

FAKSA NUMURS 514-457-3496

IZDEVĒJA: Montrealas Latviešu Biedrība, 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfe, Quebec, Canada H9X 2R2, ☎ 514-457-9832
REDAKTORS: Mārtiņš Štaubers, 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfe, Quebec, Canada H9X 2R2, ☎ 514-457-9832, fakss 514-457-3496
ADMINISTRĀTORE: Anita Poriete-Bedārd, 113 Highgate Avenue, Pointe Claire, Quebec, Canada H9R 2X5
EKSPEDĪCIJA: Velta Ozols. DARBINIEKI: Elmārs Bārdiņš, Konstantīns Čaks, Valdis Ozols, Aina Paegle, Voldemārs Paegle, Nora Saletes, Kārlis Timermanis, Vilma Ulmane un daudzi citi.

MLB ZIŅOTĀJA ABONEMENTA MAKSA: \$ 35.00 gadā, MLB biedriem, pensionāriem un kaŗa invalīdiem - \$ 30.00 gadā, gaisa pasta piemaksa uz ASV - \$ 6.00, uz citiem kontinentiem \$ 20.00 gadā; atsevišķas burtnīcas maksa - pret \$ 3.00 ziedojumu. PAZIŅOJUMU LAPPUŠU SLEJU MAKSAS: mazākais paziņojums \$ 20.00, 1/4 lpp. - \$ 30.00, 1/3 lpp. - \$ 35.00, 1/2 lpp. - \$ 40.00 pilna lpp. - \$ 65.00; paziņojumu sagatavošanas izdevumi - \$ 20.00; Čeki rakstāmi uz MONTREAL LATVIAN SOCIETY vārda.

MLB ZIŅOTĀJS iznāk ik mēneša sākumā. Vasaras mēnešos vai neparedzētos gadījumos iespējams dubultnumurs. Materiāli tekošajam numuram iesūtāmi vai nododami redakcijā līdz ik mēneša 15. datumam. Par izdevumā publicēto rakstu saturu atbild to autori. Redakcija var rakstus īsināt. Raksti un vispārējas ziņas nepauz ne MLB valdes, nedz redakcijas, nedz tās darbinieku ieskatu iztīrītajos jautājumos. Rakstu autoriem jāuzdod vārds un uzvārds, pilna adrese, telefona numurs un jāparakstās. Redakcija iesūtītos materiālus neuzglabā un nesūta atpakaļ. Anonīmus rakstus neievēro.

MONTREAL LATVIAN SOCIETY
ASSOCIATION LETTONE DE MONTREAL

JULY 2000 JULIET

MONTHLY BULLETIN MLB ZIŅOTĀJS
BULLETIN MENSUEL MLB ZIŅOTĀJS

Envoyé par la Association Lettone de Montréal; Sent by Montreal Latvian Society, 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfé, Qué, Canada H9X 2R2, ☎ 514-457-9832